

2. marec 2018

VSEBINA

Spremljanje cen delovnih zvezkov
v šolskem letu 2017/18 na
slovenskih osnovnih šolah

Beseda predsednika

Spoštovani!

Podatke o cenah delovnih zvezkov objavljamo sedmo leto zapored. Poleg podatkov, ki so sicer zelo zgovorni in zanimivi, smo v tem času zbrali veliko informacij, ki se jih ne da zajeti v gole številke. To so predvsem dobre in tudi manj dobre izkušnje s postopkom izbire delovnih zvezkov in pridobivanje soglasja sveta staršev k njihovi skupni nabavni ceni na posameznih šolah. V Zvezi aktivov svetov staršev menimo, da so predvsem primeri dobrih praks, ki so nam jih opisali predstavniki staršev skupaj s posredovanimi podatki o cenah, dragoceni in pomembni, ker pričajo o tem, kako je v okvirih dane zakonodaje možno narediti kakovosten in racionalen izbor učnih gradiv. Zato smo opise dobrih praks objavljali že v prejšnjih okrožnicah, tokrat pa smo jim posvetili še posebno pozornost in jih poskusili strniti v smernice, ki naj bi pomagale svetom staršev čim boljše opraviti nalogo konstruktivnega sogovornika pri določanju za učence optimalnega nabora delovnih zvezkov.

Pri letošnjih podatkih smo bili posebej pozorni na cene delovnih zvezkov v prvem razredu. Po lanski spremembi Pravilnika o upravljanju učbeniških skladov namreč delovne zvezke za prvošolce kupi šola iz namenskih sredstev za učbeniški sklad. Pravilnik predvideva 30 evrov na učenca, dovoljuje pa tudi nižjo ali višjo ceno – v prvem primeru ostane nekaj več denarja za nabavo učbenikov v učbeniški sklad za višje razrede, v drugem pa je tega denarja nekaj manj. Pri sporočanju in razumevanju te novosti je bilo kar nekaj težav. Takoj se je pojavila (napačna) interpretacija, da v primeru, ko šola izbere za prvošolce delovne zvezke v skupni vrednosti nad 30 evrov, razliko plačajo starši. Pristojno ministrstvo je na različne načine in po različnih poteh to večkrat demantiralo, so pa kljub temu na nekaterih šolah na sejah svetov staršev v maju in juniju 2017 dobili v obravnavo take predloge. Ko so starši na to opozorili pristojno ministrstvo, pa je to v vseh primerih, za katere vemo, zelo hitro ukrepalo in v pogovoru s šolo razčistilo nesporazum, staršem prvošolcev pa dejansko ni bilo treba (do)plačati delovnih zvezkov. Upam, da kak primer zaračunavanja razlike staršem ni ostal skrit, na naslednjih straneh pa lahko preberete, kakšen učinek je imela sprememba pravilnika na število in ceno delovnih zvezkov za prvi razred.

Pozdravljamo zdaj že stalno prakso Zavoda za šolstvo RS, ki vsako leto objavi priporočila za izbor učbenikov in drugih učnih gradiv. Pričakujemo, da se bo lani objavljeni zelo zanimivi analizi delovnih zvezkov za matematiko in slovenščino v 3. in 5. razredu OŠ pridružila še kakšna podobna. Oboje omenjeno lahko najdete na spletni strani <https://www.zrss.si/ucilna-zidana/ucbeniki-ucila/ucbeniki>, kjer je še nekaj zanimivih in koristnih povezav na dokumente, povezane z učnimi gradivi. Na spletu pa nisem uspel najti podatkov o cenah delovnih zvezkov, ki naj bi jih po večkrat javno izrečeni napovedi zbralo in objavilo pristojno ministrstvo. Verjamem, da

se bo to zgodilo v kratkem, primerjava s podatki, ki jih zbiramo v ZASSS, pa bo iz več vidikov zelo zanimiva.

Iskreno se zahvaljujem požrtvovalnim članom delovne skupine za učna gradiva pri ZASSS, ki je koordinirala zbiranje podatkov, ga posodobila in pripravila spletni obrazec za elektronski vnos, ki so ga vnašalci podatkov zelo pozitivno sprejeli. Aktivnim članom delovne skupine se zahvaljujem tudi za analize podatkov, ki so vsako leto obsežnejše. In hvala vsem, ki ste podatke in opise dobrih praks prispevali. Prepričan sem, da gre za koristen prispevek k argumentiranemu dialogu v skupnem iskanju optimalnih gradiv za oporo našim otrokom pri učenju.

Tone Meden

Spremljanje cen delovnih zvezkov v šolskem letu 2017/18 na slovenskih osnovnih šolah

---

1. Pravna podlaga in cilji

Delovna skupina za učna gradiva pri ZASSS je letos že sedmo leto zapovrstjo zbrala podatke o skupnih nabavnih cenah za delovne zvezke (v nadaljevanju: DZ) v osnovnih šolah. V šolskem letu 2015/16 pa se je zbiranje dopolnilo tudi z zbiranjem podatkov o številu predmetov, pri katerih učenci DZ uporabljajo v vzgojno-izobraževalnem procesu osnovne šole.

Osnova za zbiranje navedenih podatkov je šolski predpis, v letu 2017 spremenjen in dopolnjen Pravilnik o upravljanju učbeniških skladov (Uradni list RS, št. 27/17 in 47/17 – v nadaljevanju: pravilnik). Ta v petem odstavku 12. člena določa, da strokovni aktiv učiteljev predlaga ravnatelju seznam DZ in drugih učnih gradiv, ki jih bodo učitelji uporabljali pri pouku v prihodnjem šolskem letu, najkasneje do konca meseca maja tekočega šolskega leta. Ravnatelj pridobi pisno soglasje sveta staršev za skupno nabavno ceno DZ in drugih učnih gradiv za posamezni razred, in sicer najkasneje do 10. junija tekočega šolskega leta, nato pa določi seznam DZ, najkasneje do 15. junija tekočega šolskega leta.

Bistvena sprememba pravilnika pa se nanaša na DZ za prvi razred. Drugi odstavek 12. člena pravilnika določa, da osnovna šola zagotovi z učbeniškim skladom izposojo učbenikov vsem učencem in izposojo učnih gradiv za prvi razred vsem učencem prvega razreda.

Navedeno praktično pomeni, da DZ za prvi razred ne kupujemo oziroma financiramo več starši. Vse učno gradivo za prvi razred, vključno z DZ, je del učbeniškega sklada in ni last učencev. Ker pa je v osmem odstavku 14. člena pravilnika zapisano, da se na koncu šolskega leta iz šolskega sklada odpišejo delovni učbeniki in DZ za prvi razred osnovne šole, gre sklepati, da jih šola lahko podari učencem.¹

Znesek za financiranje DZ za prvi razred je zmnožek med številom točk, ki se nameni vsakemu učencu, in vrednostjo točke, ki ga vsako leto določi MIZŠ. Za šolsko leto 2017/18 je znesek znašal 30 evrov za vsakega učenca prvega razreda.

V pričujoči okrožnici predstavljamo rezultate analize podatkov za šolsko leto 2017/18 in primerjavo z analizami preteklih šolskih let. Analize za pretekla leta so na voljo na spletni strani ZASSS – <http://www.zasss.si/dokumenti.html>.

Cilji spremljanja cen DZ in števila DZ po posameznih razredih so bili naslednji:

- ugotoviti razlike v skupnih nabavnih cenah med posameznimi šolami v šolskem letu 2017/18;
- ugotoviti razlike v skupnih nabavnih cenah med posameznimi aktivimi v šolskem letu 2017/18;
- ugotoviti morebitni vpliv drugega odstavka 12. člena pravilnika na ceno DZ za prvi razred oziroma na nabavno ceno v drugih razredih;
- ugotoviti razlike v številu predmetov z DZ med posameznimi šolami v šolskem letu 2017/18;
- ugotoviti razlike v številu predmetov z DZ med posameznimi aktivimi v šolskem letu 2017/18;
- primerjati rezultate analize podatkov za šolsko leto 2017/18 z rezultati preteklih analiz.

---

¹ http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/okroznice/OS/2017/Ucbeniski_skladi_Informacije_11_5_17.pdf
http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/Okroznica_ucbeniki2_18_5_2017.pdf

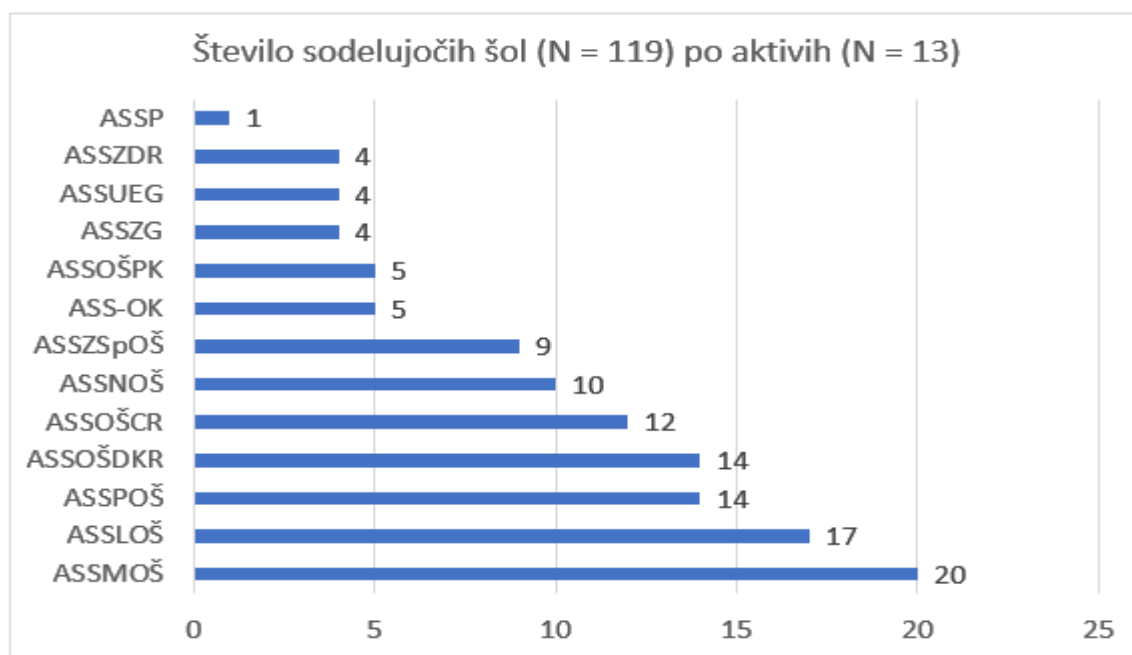
2. Opis vzorca in metodologija zbiranja podatkov

V šolskem letu 2017/18 se je delovna skupina prvič lotila zbiranja podatkov o skupni nabavni ceni DZ, ki je potrjena s strani sveta staršev posamezne šole, z enotnim e-obrazcem preko medmrežja za vse včlanjene osnovne šole posameznih aktivov svetov staršev. Takšen način je poenostavil in pospešil zbiranje podatkov.

ZASSS je k sodelovanju pri zbiranju podatkov povabila vse vključene aktive svetov staršev, aktivni pa vse včlanjene osnovne šole. Sodelovanje pri posredovanju podatkov o cenah šol je prostovoljno. Odzvalo se je 13 aktivov, ki so posredovali podatke s 119 osnovnih šol, kar predstavlja več kot četrtino (26 %) vseh osnovnih šol v Sloveniji.

V besedilu okrožnice se za posamezne aktive uporabljajo kratice posameznih aktivov svetov staršev, in sicer:

ASSLOŠ – Aktiv svetov staršev ljubljanskih osnovnih šol,
ASSOŠDKR – Aktiv svetov staršev osnovnih šol domžalsko-kamniške regije,
ASSUEŠL – Aktiv svetov staršev upravne enote Škofja Loka,
ASSMOŠ – Aktiv svetov staršev mariborskih osnovnih šol,
ASS-OK – Aktiv svetov staršev obalno-kraške regije,
ASSZOŠ – Aktiv svetov staršev zasavskih osnovnih šol,
ASSKOŠ – Aktiv svetov staršev koroških osnovnih šol,
ASSNOŠ – Aktiv svetov staršev notranjskih osnovnih šol,
ASSPOŠ – Aktiv svetov staršev pomurskih osnovnih šol,
ASSOŠPK – Aktiv svetov staršev osnovnih šol pod Krvavcem,
ASSZG – Aktiv svetov staršev Zgornje Gorenjske,
ASSGAVOŠ – Aktiv svetov staršev goriških, ajdovskih in vipavskih osnovnih šol,
ASSUEG – Aktiv svetov staršev upravne enote Grosuplje,
ASSZSpOŠ – Aktiv svetov staršev zgornje severnoprimerjskih osnovnih šol,
ASSZDR – Aktiv svetov staršev zahodno dolenjske regije,
ASSP – Aktiv svetov staršev Posavja in
ASSOŠCR – Aktiv svetov staršev osnovnih šol celjske regije.

Slika 1: Število sodelujočih šol po aktivih za šolsko leto 2017/18

Podatke o DZ zbiramo skladno z metodologijo, ki je objavljena na spletni strani ZASSS (<http://www.zasss.si/ds/UG.html>). Metodologija je sestavljena tako, da omogoča primerljivost med šolami in primerljivost med šolskimi leti. Zajema le DZ obveznih predmetov, saj smo želeli ugotoviti, koliko DZ uporabljajo na različnih šolah za poučevanje istih vsebin in koliko ti DZ stanejo. Vse cene in število DZ, o katerih govorimo v nadaljevanju, so cene, zbrane po tej metodologiji, in so dejansko manjše od skupnega stroška staršev za vsa učna gradiva, ki lahko vključuje še ceno DZ za izbirne predmete, atlas, zemljevide, periodni sistem, škatlo za tehniko ipd. Šole so z metodologijo seznanjene, vendar dopuščamo možnost, da je posamezne šole niso dosledno upoštevale. Navedeno je verjetno bolj pogosto pri številu predmetov z DZ, ki so medpredmetni. Prav tako opozarjamo, da v vseh letih zbiranja podatkov niso sodelovale vedno iste šole. Ne glede na navedene omejitve menimo, da zbrani podatki predstavljajo dovolj dober vzorec, ki omogoča okvirni vpogled v stanje na področju skupnih nabavnih cen DZ in števila predmetov z DZ v Sloveniji.

3. Rezultati analize zbranih podatkov

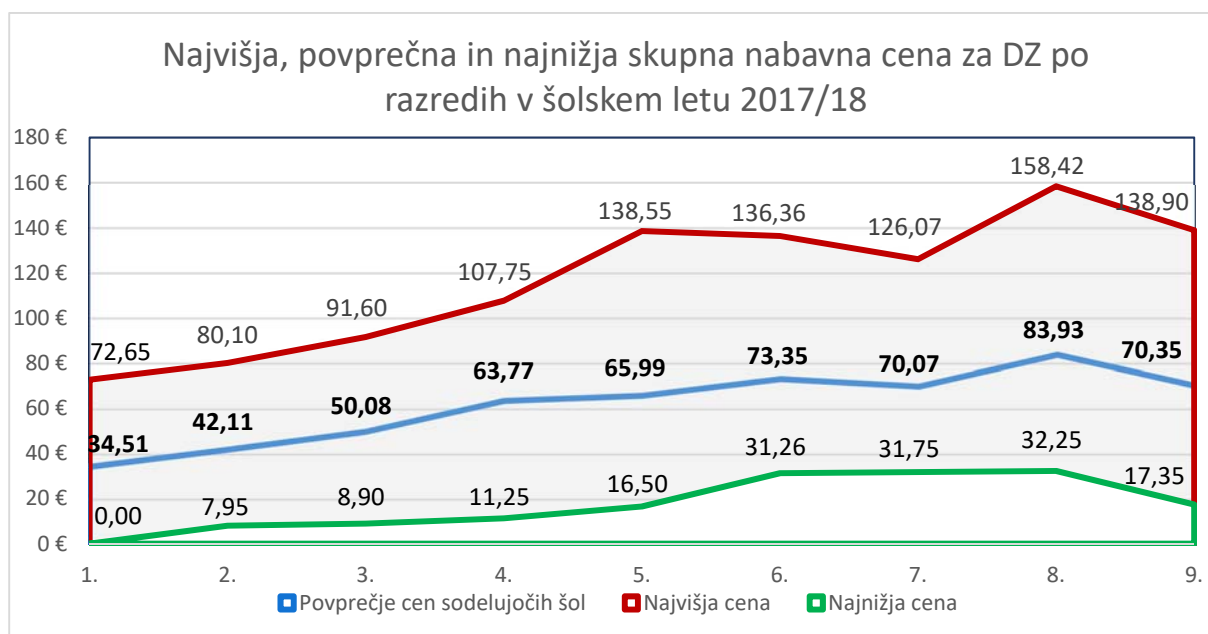
3.1 Razlike v skupnih nabavnih cenah DZ med posameznimi šolami v šolskem letu 2017/18

Skupna nabavna cena DZ pomeni vsoto nabavnih cen DZ od 1. do 9. razreda na posamezni šoli. V povprečje posameznega razreda štejejo podatki z vsake šole, pri čemer pa pri izračunu povprečja nismo upoštevali velikosti šole oziroma števila učencev na posamezni šoli.

Iz podatkov vseh sodelujočih šol za šolsko leto 2017/18 so bile izračunane povprečne skupne nabavne cene DZ po posameznih razredih ter povprečna skupna nabavna cena za vseh devet razredov skupaj. V analizi sta izpostavljeni tudi najvišja in najnižja nabavna cena za DZ glede na vse sodelujoče šole po posameznih razredih ter najvišja in najnižja skupna nabavna cena DZ za vseh devet razredov skupaj (preglednica 1 in slika 2).

Preglednica 1: Povprečna, najvišja in najnižja skupna nabavna cena DZ vseh sodelujočih šol v šolskem letu 2017/18, izražena v evrih.

Razred	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Povprečna cena za vseh devet razredov skupaj
Povprečje cen sodelujočih šol	34,51	42,11	50,08	63,77	65,99	73,35	70,07	83,93	70,35	551,87
Najvišja cena	72,65	80,10	91,60	107,75	138,55	136,36	126,07	158,42	138,90	876,15
Najnižja cena	0,00	7,95	8,90	11,25	16,50	31,26	31,75	32,25	17,35	304,86
Razlika med najvišjo in najnižjo ceno	72,65	72,15	82,70	96,50	122,05	105,10	94,32	126,17	121,55	571,29

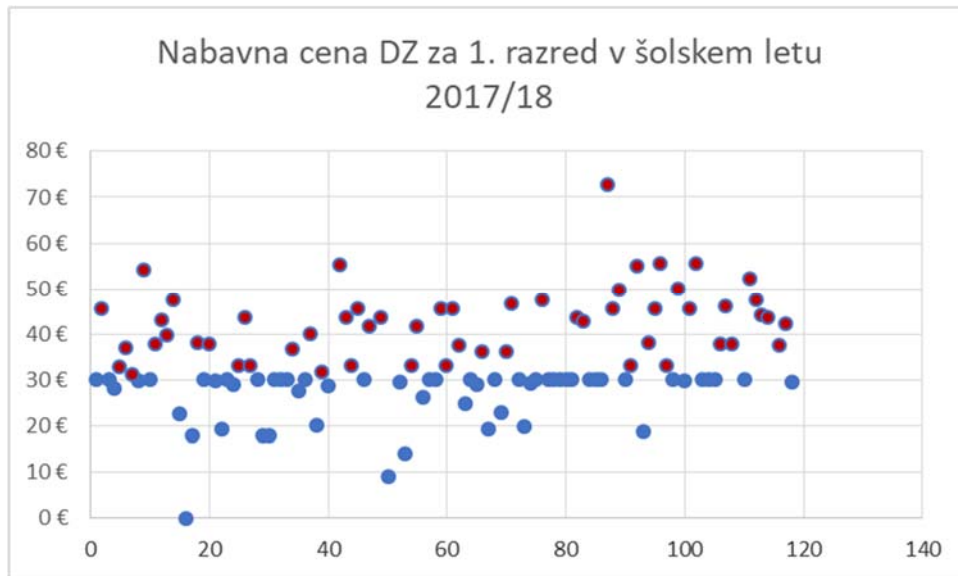

Slika 2: Območje cen DZ. Prikazana je najvišja, povprečna in najnižja skupna nabavna cena za posamezni razred v šolskem letu 2017/18.

Podobno kot v prejšnjih letih so med šolami opazne velike razlike. Najnižje cene (zelena črta), pokažejo, da je v Sloveniji veliko šol, ki za DZ porabijo izredno malo oz. le približno 20 do 30 % od povprečne vrednosti cen sodelujočih šol (modra črta). Razvidno je tudi, da se na razredni stopnji (od 1. do 5. razreda) najnižja in najvišja (rdeča črta) cena delovnih zvezkov v grobem razlikujeta za faktor blizu 10 (starši na šoli z najvišjo ceno plačajo za DZ do 10-krat več kot na šoli

z najnižjo ceno za isti razred). Izjema sta 1. razred, kjer je najnižja cena 0 EUR, in 5. razred, kjer je faktor blizu 8. Na predmetni stopnji je faktor za 6., 7. in 8. razred med 4 in 5, za 9. razred pa blizu 8.

Zaradi spremembe pravilnika nas je najbolj zanimal 1. razred. Iz pregleda podatkov izhaja, da obstajajo šole, kjer DZ v 1. razredu ne uporabljajo, in to smo zabeležili že lani. Povprečni znesek, izračunan iz podatkov vseh sodelujočih šol za 1. razred, znaša 34,51 evrov. Navedeni znesek opazno presega znesek, ki ga je Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport za šolsko leto 2017/18 predvidelo za nabavo DZ in drugih učnih gradiv (brez učbenikov) za učence 1. razredov, in sicer 30 evrov.

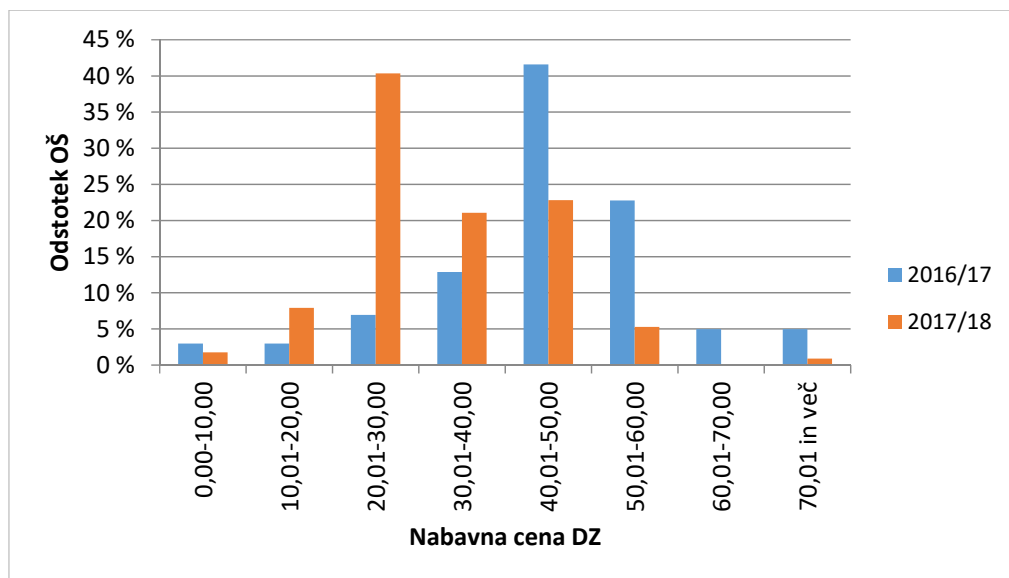

Slika 3: Razpršenost cen DZ za 1. razred vseh sodelujočih šol v šolskem letu 2017/18, ki so posredovale podatek o ceni.

Ker povprečje in ekstremi velikokrat ne povedo vsega, smo pripravili tudi pregled, ki prikazuje razpršenost vrednosti. Ob podatkih na sliki 3 bi želeli opozoriti na naslednja dejstva:

- 55 šol je preseglo znesek, predviden s strani MIZŠ za leto 2017/18 (od tega je 33 šol presegalo ta znesek za 10 do 34 EUR, 22 šol pa do 10 EUR).
- Na 18 šolah je bil znesek za DZ za 2 do 30 EUR nižji od zneska, predvidenega s strani MIZŠ.
- Preostalih 46 šol se je uvrstilo v finančni okvir DZ v znesku blizu 30 evrov (z minimalnimi odstopanji v obsegu ± 1 EUR), ki ga je predvidelo MIZŠ za zagotovitev potrebnih gradiv za prvošolce.

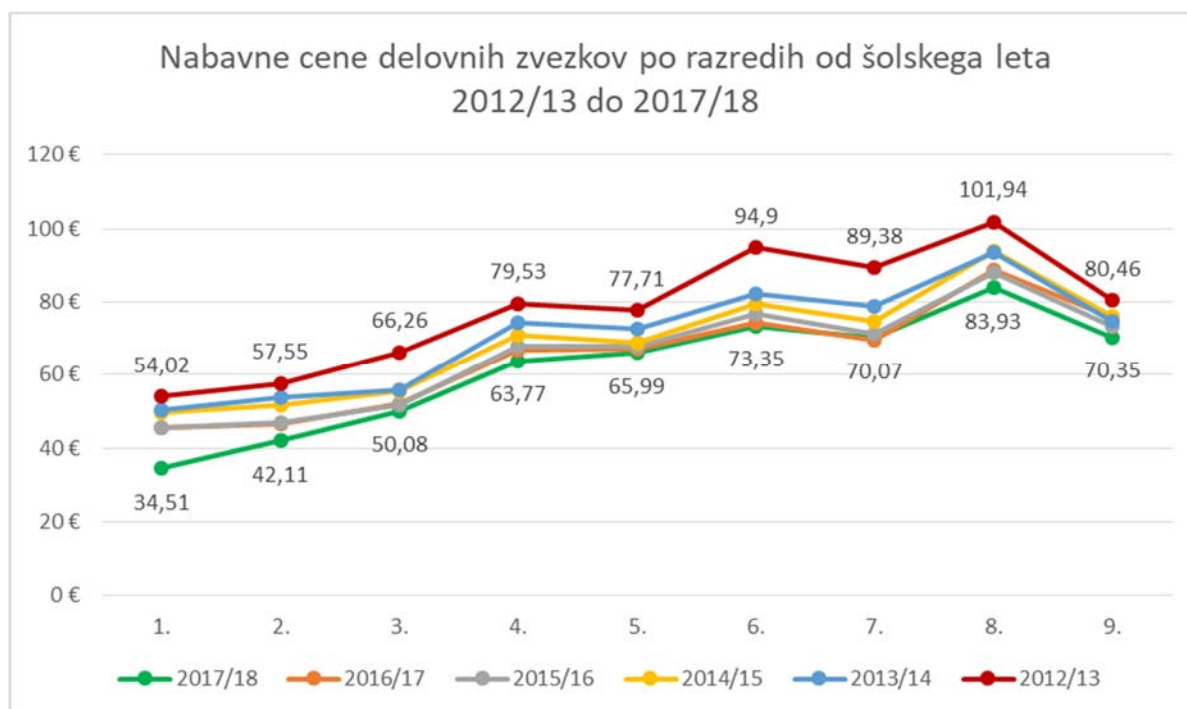
Razliko v porazdelitvi cen DZ za 1. razred med lanskim in letošnjim letom prikazuje slika 4.

Slika 4: Porazdelitev cen DZ za 1. razred v šolskem letu 2017/18 v primerjavi z lanskim šolskim letom.

V raziskavi ZASSS o skupni nabavni ceni DZ v šolskem letu 2016/17 je bilo 13 % šol (od 86 šol, vključenih v analizo prejšnje šolske leto), ki so imele v 1. razredu nabavno ceno DZ manj od 30 evrov. V šolskem letu 2017/18 pa je imelo 50 % vseh sodelujočih šol ceno 30 evrov ali manj. Navedeno nakazuje, da je bila predvidena vrednost za marsikatero šolo dodaten motiv, da se tej vrednosti približa oziroma je ne preseže.

Na sliki 5 je grafični prikaz spreminjanja povprečnih nabavnih cen DZ po razredih od leta 2012/13 naprej. Razvidno je zmanjševanje povprečnih cen pri vseh razredih. V zadnjem letu izstopa znižanje v 1. razredu, kjer se je povprečna cena DZ znižala za 10,98 EUR. Razloge za to smo že opisali zgoraj, nekoliko bolj izrazito znižanje cene DZ od lani do letos pa je opazno tudi pri 2. in 8. razredu in bi morda veljalo vzroke za to v prihodnje še podrobneje analizirati.

Slika 5: Grafični prikaz nabavnih cen DZ po posameznih razredih od šolskega leta 2012/13 do 2017/18.

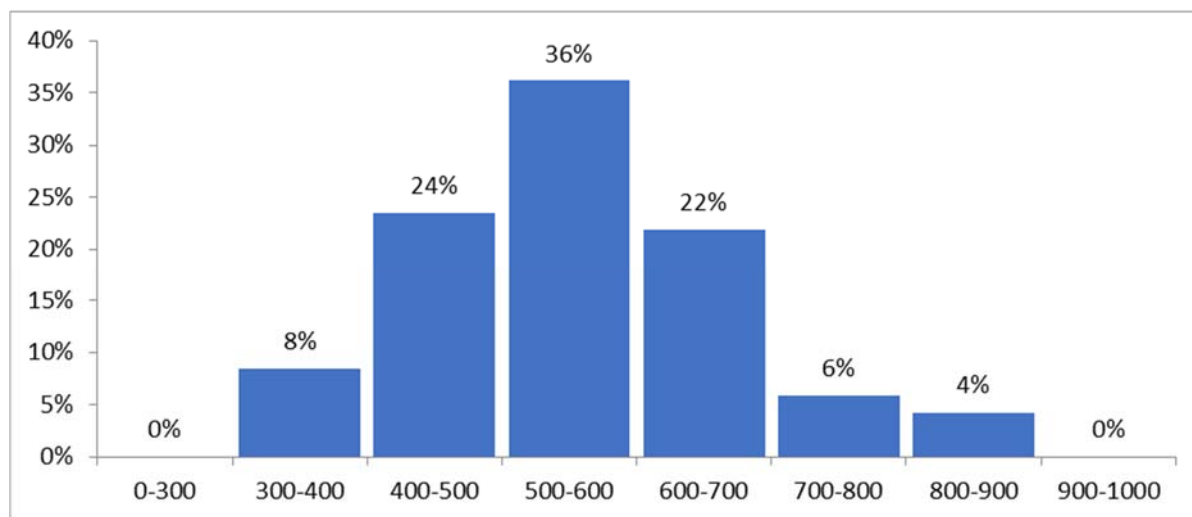

Skupna nabavna cena za vseh devet razredov skupaj pomeni seštevek vseh skupnih nabavnih cen od 1. do 9. razreda na posamezni šoli. Ta je v šolskem letu 2017/18 znašala povprečno 551,87 EUR (lani 585,64 EUR) ter je predstavljala zmanjšanje za 5,76 % v primerjavi z lansko vrednostjo. Najvišja nabavna cena je bila 876,15 EUR (lani 881,01 EUR, predlani 903,35 EUR). Najnižjo ceno smo letos beležili pri vrednosti 304,86 EUR (lani 369,55 EUR, predlani 352,20 EUR) (slika 6).

Slika 6: Povprečna, najvišja, in najnižja skupna nabavna cena DZ za vseh devet razredov skupaj v šolskem letu 2017/18.

Odstotek sodelujočih šol, pri katerih je skupna nabavna cena DZ padla v določen interval vrednosti, je razviden s slike 7, za posamezne aktive pa v prilogi 4.

Slika 7: Porazdelitev šol glede na skupno nabavno ceno DZ v šolskem letu 2017/18.

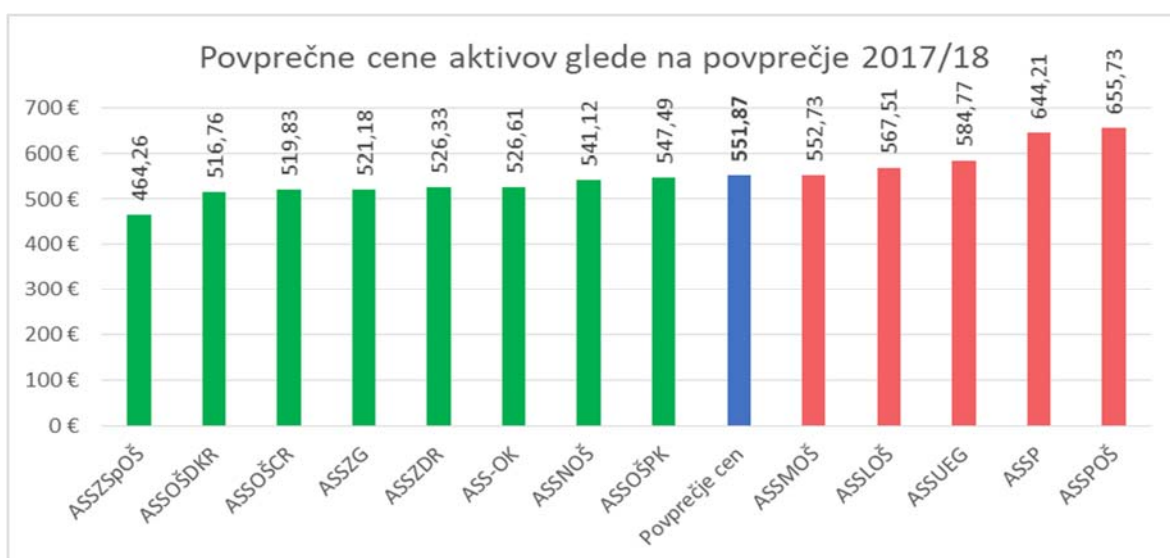
3.2 Razlike v skupnih nabavnih cenah DZ med aktivih v šolskem letu 2017/18

V preglednici 2 prikazujemo povprečne vrednosti za vsakega izmed devetih razredov po posameznih aktivih svetov staršev. Preglednica je primerna osnova za premislek deležnikom o tem, za koliko in v katerem razredu se odmikajo od povprečja znotraj posameznega aktivna kot tudi od povprečja v Sloveniji (regionalna in državna orientacija). V kolikor so razlike od povprečja velike, bi veljalo o vzrokih za to razmisliti.

Preglednica 2: Povprečna skupna nabavna cena DZ za posamezni razred in skupno po aktivih, v primerjavi s povprečjem cen vseh sodelujočih šol v šolskem letu 2017/18. Vse cene so izražene v EUR.

Razred	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Povprečna cena za vseh devet razredov skupaj
ASSLOŠ	32,70	43,82	54,57	65,73	73,69	74,94	69,66	87,36	68,62	571,10
ASSOŠDKR	31,16	40,44	50,05	61,12	61,70	70,53	64,87	75,51	61,36	516,76
ASSMOŠ	30,65	38,18	44,08	64,23	68,50	74,52	74,97	86,40	75,72	557,25
ASS-OK	27,38	39,03	50,73	66,25	63,11	78,23	63,60	80,88	68,34	526,61
ASSNOŠ	36,61	41,98	50,58	65,26	62,46	67,06	69,48	83,67	70,98	544,42
ASSPOŠ	40,46	45,50	52,98	68,88	72,75	94,29	90,09	109,55	81,22	655,73
ASSOŠPK	35,27	49,56	49,69	58,12	69,28	66,96	74,24	73,60	70,77	547,49
ASSZG	37,90	44,24	53,00	61,15	54,39	71,51	59,28	76,40	72,79	521,18
ASSUEG	45,14	46,91	53,88	68,16	69,15	75,98	62,90	85,59	77,08	584,77
ASSZSpOŠ	42,34	43,28	48,60	56,57	58,05	53,01	52,60	68,70	56,82	464,26
ASSZDR	31,90	35,75	48,00	62,60	64,34	65,50	66,24	81,27	70,73	526,33
ASSP	30,00	40,00	49,00	80,70	69,40	136,36	83,35	93,20	62,20	644,21
ASSOŠCR	32,60	41,59	49,49	60,63	59,79	66,26	65,87	74,20	69,39	519,83
Povprečje cen sodelujočih šol	34,51	42,11	50,08	63,77	65,99	73,35	70,07	83,93	70,35	551,87
Najvišja cena	72,65	80,10	91,60	107,75	138,55	136,36	126,07	158,42	138,90	876,15
Najnižja cena	0,00	7,95	8,90	11,25	16,50	31,26	31,75	32,25	17,35	304,86

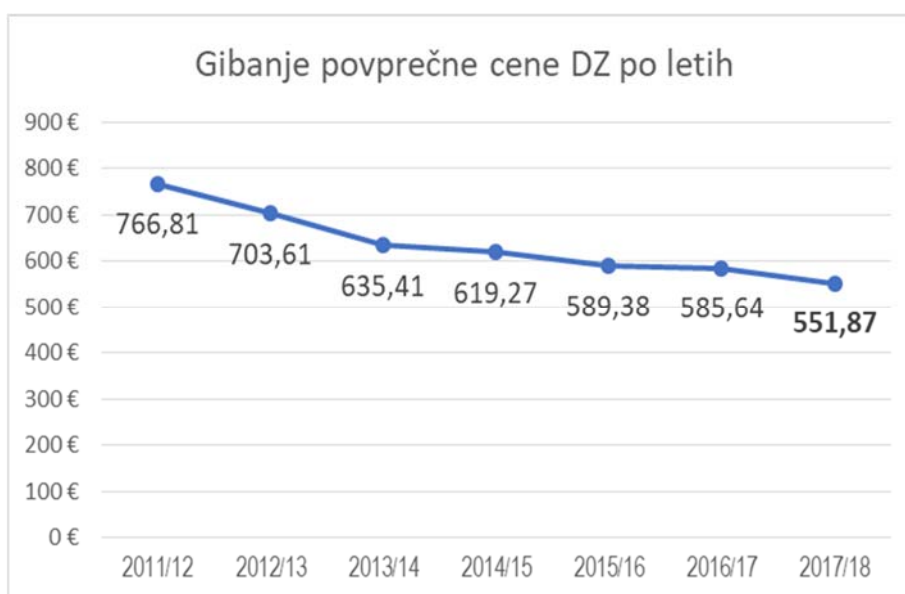
Slika 8 prikazuje povprečne skupne nabavne cene za vseh devet razredov skupaj po posameznih aktivih v primerjavi s skupno povprečno nabavno ceno vseh sodelujočih šol. Znesek je v petih od trinajstih sodelujočih aktivih presegel skupno povprečje (aritmetično sredino), v osmih pa je bil nižji od njega. Lani so bile skupne nabavne cene višje od povprečja v petih od enajstih sodelujočih aktivih, nižje pa v šestih. Nadpovprečne oz. podpovprečne vrednosti zaznavamo pri istih aktivih kot lani, njihova razvrstitev znotraj podpovprečne na eni ali nadpovprečne množice na drugi strani pa je glede na lansko leto različna.

Slika 8: Povprečna skupna nabavna cena DZ za vseh devet razredov skupaj po aktivih v šolskem letu 2017/18.

3.3 Primerjava povprečne skupne nabavne cene DZ za vseh devet razredov skupaj v šolskih letih od 2011/12 do 2017/18

ZASSS spremlja gibanje cen DZ vse od šolskega leta 2011/12. Če smo bili v obdobju 2015–2017 priča samo še rahlemu znižanju povprečne cene (upočasnjevanju zniževanja), pa v letu 2017/18 zaznavamo spet občutnejše znižanje (slika 9). Večino tega gre pripisati znižanju povprečne cene za 1. razred (glej poglavje 3.1) Prav tako bi pri sliki 9 dodatno izpostavili, da enaka sprememba cen v EUR pomeni vedno višjo spremembo v odstotkih. Če je v letih 2011/12 – 2012/13 znižanje za 63,20 EUR (iz 766,81 na 703,61 EUR) predstavljalo znižanje za 8,24 %, to pomeni, da je 1 % znižanja predstavljalo 7,66 EUR. Analiza zadnjega znižanja v letih 2016/17 in 2017/18 pa pokaže, da predstavlja 1 % znižanja 5,85 EUR. S tem podatkom želimo nakazati, da bo v prihodnje potrebno prikazovati spremembe tako v EUR kot tudi v odstotkih, saj bodo manjši premiki v EUR predstavljali relativno visoke spremembe v odstotkih.

Slika 9: Povprečna skupna nabavna cena DZ za vseh devet razredov vseh sodelujočih šol v obdobju od šolskega leta 2011/12 do šolskega leta 2017/18.

Pregled gibanja povprečnih skupnih nabavnih cen po posameznih aktivih je razviden iz preglednice 3. Za posamezni aktiv so izračunane tudi razlike glede na podatke iz preteklih let.

Preglednica 3: Povprečne skupne nabavne cene DZ za vseh devet razredov skupaj po posameznih aktivih, v primerjavi s povprečno skupno nabavno ceno vseh sodelujočih šol v šolskih letih od 2011/12 do 2017/18. Vse cene in razlike so izražene v EUR.

Aktiv	2017/18	2016/17	2015/16	2014/15	2013/14	2012/13	2011/12	Razlika 2017/18 - 2016/17	Razlika 2017/18 - 2015/16	Razlika 2017/18 - 2014/15	Razlika 2017/18 - 2013/14	Razlika 2017/18 - 2012/13	Razlika 2017/18 - 2011/12
ASSLOŠ	571,10	624,55	645,43	648,74	655,62	756,42	699,78	-53,45	-74,33	-77,64	-84,52	-185,32	-128,68
ASSOŠDKR	516,76	547,83	557,95	545,94	563,48	617,86	661,98	-31,06	-41,18	-29,18	-46,72	-101,10	-145,22
ASSUEŠL				554,67	536,17	567,33							
ASSMOŠ	557,25	621,54	619,99	673,67	649,73	673,53		-64,29	-62,74	-116,42	-92,48	-116,28	
ASS-OK	526,61				667,03		863,09				-140,42		-336,48
ASSZOŠ			615,77		662,65		648,54						
ASSKOŠ					649,40		683,52						
ASSNOŠ	544,42	570,08	537,45	570,12	534,36	616,66	685,21	-25,66	6,97	-25,70	10,06	-72,24	-140,79
ASSPOŠ	655,73	630,87	676,14	706,35	759,30	826,49	873,82	24,86	-20,42	-50,62	-103,57	-170,76	-218,09
ASSOŠPK	547,49	545,59	524,84	585,88	671,24	645,00	737,44	1,91	22,66	-38,39	-123,75	-97,51	-189,95
ASSZG	521,18		618,43	702,07	675,95	708,82	736,62		-97,25	-180,89	-154,77	-187,64	-215,44
ASSGAVOŠ			461,83		507,72								
ASSUEG	584,77	657,60						-72,84					
ASSZSpOŠ	464,26	480,45	494,19	511,13	518,55			-16,19	-29,93	-46,87	-54,29		
ASSZDR	526,33	570,44	583,34					-44,11	-57,01				
ASSP	644,21	685,93						-41,72					
ASSOŠCR	519,83	524,71	518,68					-4,89	1,15				
Povprečje vseh sodelujočih šol	551,87	585,64	589,38	619,27	635,42	703,61	766,81	-33,77	-37,51	-67,40	-83,55	-151,74	-214,94

Največjo razliko v obdobju od šolskega leta 2011/12 do 2017/18 lahko vidimo v zadnjem stolpcu, kjer pri zniževanju povprečnih cen močno izstopa ASS-OK (336,48 EUR), ki mu sledita ASSPOŠ (218,09 EUR) in ASSZG (215,44 EUR). Največja zniževanja vrednosti v absolutnem smislu v EUR zaznavamo pri ASS-OK in ASSPOŠ, ki sta imela v šolskem letu 2011/12 znotraj Slovenije tudi najvišje cene v absolutnem smislu (ASS-OK 863,09 EUR, ASSPOŠ 873,82 EUR). Podobno je gibanje tudi pri ASSZG, kjer je bila v šolskem letu 2011/12 skupna nabavna cena med vsemi aktivni po višini na četrtem mestu. Pri tistih aktivih, ki so imeli višjo izhodiščno vrednost, je torej do letošnjega šolskega leta prišlo do večjih padcev, pri tistih aktivih, kjer so bile cene že v izhodiščih nižje, pa je prišlo do manjših padcev, kar je načeloma pričakovano.

Podatki za posamezne aktive so grafično podrobneje predstavljeni v prilogah 1–4 te okrožnice.

3.4 Razlike v številu predmetov z DZ med posameznimi šolami v šolskem letu 2017/18

Število predmetov v obveznem programu osnovne šole v Sloveniji določa predmetnik, ki je bil sprejet in zadnjič usklajen s strani Strokovnega sveta za splošno izobraževanje leta 2014. Število predmetov po posameznih razredih je razvidno v preglednici 4.

Preglednica 4: Število predmetov obveznega programa osnovne šole² brez izbirnih predmetov.

Razred	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Število predmetov	6	7	7	8	9	11	12	14	12

Poleg obveznih predmetov osnovne šole izvajajo tudi 2 ali 3 izbirne predmete v zadnji triadi, v okviru razširjenega programa šole pa še neobvezne izbirne predmete: prvi tuji jezik v 1. razredu, drugi tuji jezik v razredih zadnje triade ter v razredih druge triade 1 predmet (drugi tuji jezik ali umetnost, računalništvo, šport, tehnika). Raziskava v nadaljevanju se nanaša samo na delovne zvezke in druga učna gradiva, ki se nanašajo na obvezni program osnovne šole.

Število predmetov v osnovni šoli je tudi v letu 2017/18 ostalo nespremenjeno, in sicer 86. Prva vidna sprememba v primerjavi med opazovanima šolskima letoma 2016/17 in 2017/18 je opazna v povprečnem številu predmetov, ki imajo pri svojem izvajanju vključen vsaj 1 delovni zvezek, ki se je od šolskega leta 2016/17 do leta 2017/18 povzpela s 34,6 na 37,3. Pregledali smo tudi, kolikšno je bilo največje število predmetov z DZ, o katerem so poročale različne šole, in kolikšno je bilo najmanjše sporočeno število predmetov z DZ. Trend povečevanja števila predmetov z DZ je opazen tudi pri največjem številu predmetov, ki je od preteklega leta narasel z 52 na 60, kar predstavlja porast za 15 %, in tudi pri najmanjšem številu predmetov, ki je zraslo s 16 na 19.

Če primerjamo deleže povprečnega števila predmetov z DZ v skupnem številu predmetov, opazimo, da je še v šolskem letu 2016/17 ta delež znašal v večini razredov 40 %, razen v četrtem razredu, kje je znašal 50 %. Ta skoraj identična struktura pa se je v šolskem letu 2017/18 zelo spremenila v razredih prve triade, vključno s 5. razredom, tako da imajo v vseh razredih od 1. do 5. sedaj v povprečju polovico predmetov z vsaj enim delovnim zvezkom.

² Vir: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Predmetnik osnovne šole
http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/os/devetletka/predmetniki/Pred_14_OS_4_12.pdf

Preglednica 5: Število predmetov v osnovni šoli v primerjavi s povprečnim, največjim in najmanjšim številom predmetov z DZ v šolskem letu 2017/18.

Razred	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Povprečno št. DZ za vseh devet razredov skupaj v šolskem letu 2017/18
Število predmetov v OŠ	6	7	7	8	9	11	12	14	12	86
Povprečno število predmetov z DZ vseh sodelujočih šol	2,8	3,2	3,3	4,3	4,3	4,6	4,5	5,6	4,7	37,3
Najvišje število predmetov z DZ vseh sodelujočih šol	5	5	5	7	8	9	9	10	9	60
Najnižje število predmetov z DZ vseh sodelujočih šol	0	1	1	0	1	2	2	2	1	19
Razlika med najvišjo in najnižjo vrednostjo	5	4	4	7	7	7	7	8	8	41
Delež povprečnega števila predmetov z DZ v celotnem številu predmetov (1)	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	40 %	40 %	40 %	40 %	40 %

Deleži so zaradi preglednosti zaokroženi na najbližje desetiško število.

Preglednica 6: Število predmetov v osnovni šoli v primerjavi s povprečnim, največjim in najmanjšim številom predmetov z DZ v šolskem letu 2016/17.

Razred	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Št. predmetov z DZ (od 1. do 9. r.)
Število predmetov v OŠ	6	7	7	8	9	11	12	14	12	86
Povprečno število predmetov z DZ vseh sodelujočih šol	2,3	2,5	2,6	3,7	3,9	4,6	4,3	5,8	4,9	34,6
Največje število predmetov z DZ sodelujoče šole	5	5	5	7	7	8	8	11	9	52
Najmanjše število predmetov z DZ sodelujoče šole	0	0	0	1	1	2	2	2	1	16
Razlika med največjo in najmanjšo vrednostjo	5	5	5	6	6	6	6	9	8	36
Delež povprečnega števila predmetov z DZ v celotnem številu predmetov (1)	40 %	40 %	40 %	50 %	40 %	40 %	40 %	40 %	40 %	40 %

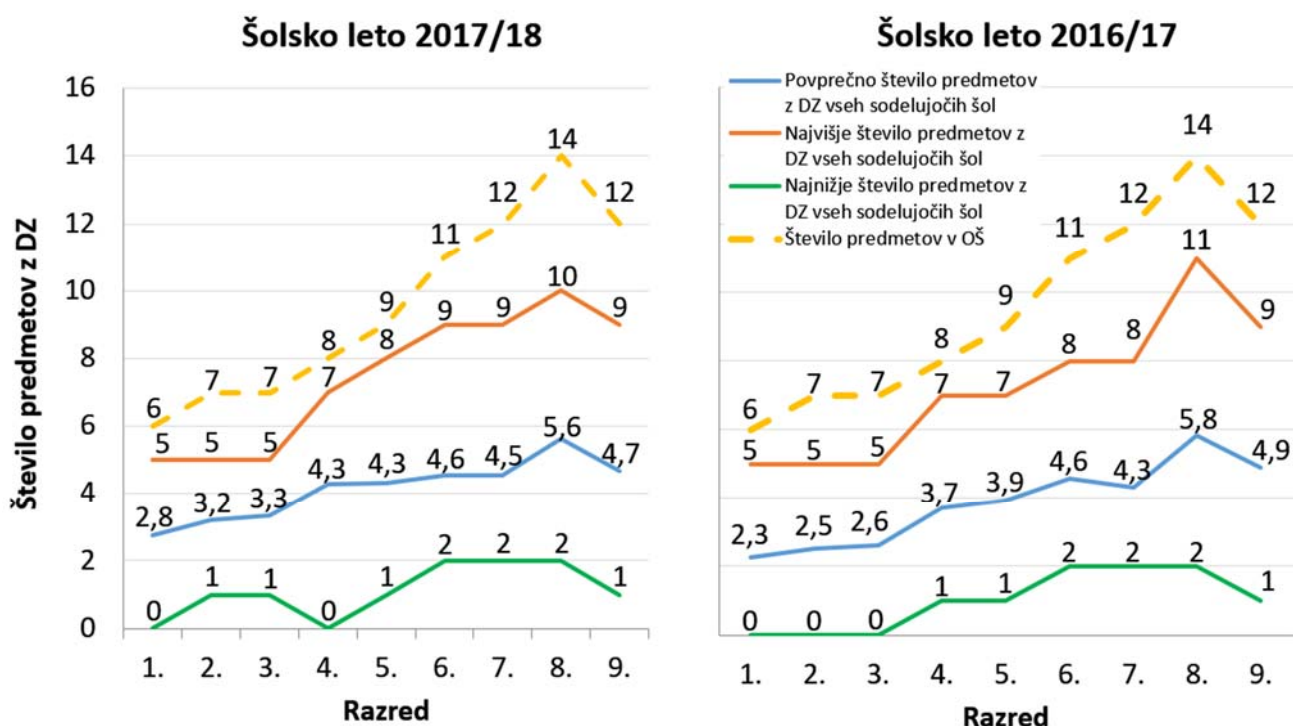
Deleži so zaradi preglednosti zaokroženi na najbližje desetiško število.

V preglednici 7 je prikazana medsebojna neposredna primerjava v povprečnem številu predmetov z DZ, iz katere je razvidno, da se je to število v zadnjem letu povečalo pri večini razredov, upadlo je samo v 8. in 9. razredu, medtem ko je v 6. ostalo nespremenjeno. Kot je razvidno iz preglednice 7, je opazen trend dvigovanja števila DZ v vsakem razredu v prvi triadi. Domnevamo, da trend povečanja števila DZ povzročajo odločitve o uporabi medpredmetnih kompletov DZ (npr. Lili in Bine, Naša ulica, Mlinček, Radovednih 5 ...).

Preglednica 7: Neposredna primerjava povprečnega števila predmetov z DZ v osnovni šoli med šolskima letoma 2016/17 in 2017/18.

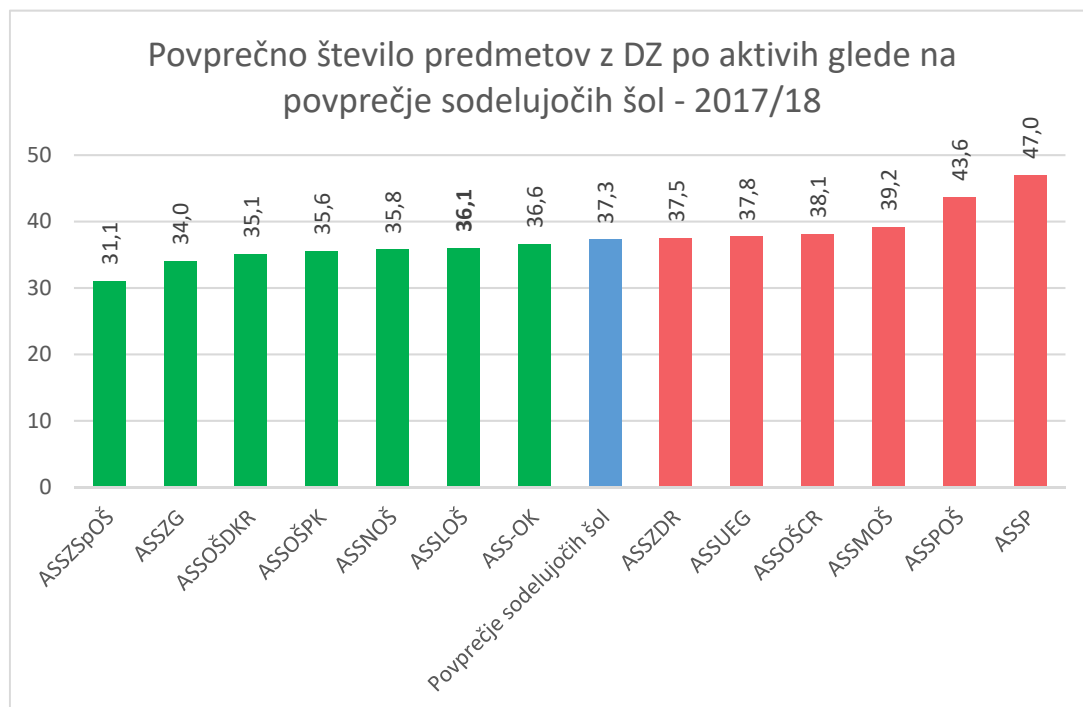
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Št. predmetov z DZ (od 1. do 9. r.)
Povprečno število predmetov z DZ vseh sodelujočih šol 2017/2018	2,8	3,2	3,3	4,3	4,3	4,6	4,5	5,6	4,7	37,3
Povprečno število predmetov z DZ vseh sodelujočih šol 2016/2017	2,3	2,5	2,6	3,7	3,9	4,6	4,3	5,8	4,9	34,6
Indeks 2017-18 / 2016-17	122	128	128	115	110	100	105	96	95	108

Tudi s slike 10 je razviden trend povečevanja števila delovnih zvezkov v prvi triadi, kjer sta se povprečno in najnižje število predmetov z DZ opazno premaknila navzgor, medtem ko so od 5. do 9. razreda zaznane le minimalne razlike med primerjanima šolskima letoma.

Slika 10: Število predmetov z DZ v šolskem letu 2017/18 v primerjavi s šolskim letom 2016/17.

Primerjava povprečnega števila DZ med aktivih je prikazana na sliki 11. Z grafa so razvidni aktivih z nadpovprečnim številom in podpovprečnim številom delovnih zvezkov. Glede na predhodno opazovano leto je povprečje naraslo s 34,6 na 37,3.

Slika 11: Povprečno število predmetov DZ po aktivih glede na povprečje sodelujočih šol v šolskem letu 2017/18.

Iz podrobnejše analize lahko razberemo, da se je v vseh aktivih, z izjemo ASSLOŠ in ASSMOŠ, število delovnih zvezkov v povprečju povečalo (slika 12), kar nakazuje že povečanje povprečnega števila delovnih zvezkov. V nadaljevanju bo analiza usmerjena v raziskavo, v katerih razredih je prišlo do povečanja števila delovnih zvezkov in ali je to regijsko pogojeno.

Slika 12: Sprememba števila DZ glede na predhodno leto.

V preglednici 8 je narejena regijska primerjava med aktivi skozi povprečno število predmetov po razredih z uporabo delovnih zvezkov. S pomočjo toplotnega prikaza podatkov smo z zeleno pobarvali tiste z najmanjšo vrednostjo, z rumeno podatke srednje vrednosti in z rdečo podatke najvišje vrednosti. Iz podatkov je lepo razvidno, v katerih regijah imajo več predmetov z delovnimi zvezki. Večji obseg imajo v ASSP in ASSPOŠ, kjer imata oba aktiva nad 40 predmetov z uporabo DZ. Nadpovprečno število imajo tudi ASSMOŠ, ASSOŠCR, ASSUEG in ASSZDR. Ostalih 7 aktivov ima podpovprečno število predmetov z DZ, pri čemer izstopa ASSZSpOŠ, ki ima v poprečju samo 31 predmetov z uporabo DZ.

Preglednica 8: Število predmetov v osnovni šoli v primerjavi s povprečnim številom predmetov z DZ v šolskem letu 2017/18 po aktivih.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Povprečno skupno št. DZ od 1. do 9.r.
Število predmetov v OŠ	6	7	7	8	9	11	12	14	12	86
ASSLOŠ	2,5	2,9	3,3	4,2	4,4	4,4	4,4	5,6	4,5	36,1
ASSOŠDKR	2,3	2,9	2,9	4,4	4,3	4,4	4,2	5,4	4,4	35,1
ASSMOŠ	3,1	3,4	3,4	4,5	4,5	4,8	4,8	5,9	5	39,2
ASS-OK	2,8	3,4	3,2	4,8	4,6	4,8	4	4,8	4,2	36,6
ASSNOŠ	2,8	3,5	3,5	3,9	3,7	4,1	4,5	5,2	4,6	35,8
ASSPOŠ	3,2	3,5	3,4	4,6	4,6	5,8	6,1	7,4	5,1	43,6
ASSOŠPK	2,8	3	3	4	4,6	3,8	4,6	5	4,8	35,6
ASSZG	2,8	2,3	2,8	4,3	3,5	4,5	3,8	5,3	5	34
ASSUEG	3	3,3	3,8	4,3	4,5	4,3	4	5,8	5	37,8
ASSZSpOŠ	2,6	3,4	3,2	3,2	4	3,3	3,1	4,2	4	31,1
ASSZDR	2,8	3,5	4,3	4,3	4	4,3	4,3	5,5	4,8	37,5
ASSP	3	4	5	5	4	7	7	7	5	47
ASSOŠCR	2,7	3,2	3,6	4,6	4,4	4,8	4,8	5,5	4,6	38,1
Povprečno št. predmetov z DZ vseh sodelujočih šol	2,8	3,2	3,3	4,3	4,3	4,6	4,5	5,6	4,7	37,3

Sprememba števila predmetov med šolskima letoma 2016/17 in 2017/18 je raziskana v preglednici 9. Negativne vrednosti so obarvane zeleno, pozitivne pa glede na vrednosti po velikosti od rumene do rdeče. Iz tabele razberemo, da je največji trend povečanja predmetov s številom delovnih zvezkov v razredih od 1. do 5. (tople barve od rumene do rdeče), medtem ko je v višjih razredih opazen trend zmanjšanja števila predmetov, saj prevladujejo odtenki zelene barve. Ti podatki potrjujejo domnevo, da se dogajajo premiki predvsem v prvi triadi zaradi uvajanja novega gradiva.

Preglednica 9: Sprememba povprečnega števila predmetov z DZ v posameznem aktivu od šolskega leta 2016/17 do šolskega leta 2017/18.

Razred	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
ASSLOŠ	-0,01	0,31	0,58	0,11	-0,22	-0,36	-0,22	-0,63	-0,61
ASSOŠD-KR	0,36	0,29	0,71	0,86	0,50	0,07	0,21	0,21	0,07
ASSMOŠ	0,48	0,47	0,06	-0,19	0,29	-0,63	-0,25	-0,65	-0,86
ASSNOŠ	0,80	1,64	0,93	0,33	0,13	-0,90	0,21	-1,09	-0,97
ASSPOŠ	-0,12	0,50	0,02	1,24	1,31	1,12	0,74	0,36	-0,86
ASSOŠPK	0,80	1,00	1,00	0,50	-0,40	-0,70	-0,40	-0,50	-0,20
ASSUEG	1,33	1,58	1,75	1,25	0,83	0,58	1,00	0,42	0,00
ASSZSpOŠ	1,33	1,78	1,72	0,33	1,00	0,00	-0,11	-0,11	0,56
ASSZDR	1,35	1,70	2,85	1,85	1,20	0,05	0,25	-0,30	0,55
ASSP	0,00	0,00	1,00	2,00	0,00	1,00	3,00	1,00	0,00
ASSOŠCR	-0,33	-0,23	0,18	1,08	0,82	0,33	0,45	-0,20	-0,02

V preglednici 10 je prikazan trend zadnjih treh šolskih let. Iz podatkov razberemo, da sta v obeh največjih aktivih ASSLOŠ in ASSMOŠ zaznana zaporedna upada števila predmetov z DZ. ASSMOŠ ima večletni trend upada, vendar je še vedno nad povprečjem, medtem ko je ASSLOŠ v šolskem letu 2017/18 prišel pod povprečje. V vseh ostalih aktivih se zadnja tri leta povečuje število predmetov, še posebej je to opazno pri ASSUEG, ASSZSpOŠ, ASSZDR, ASSP in ASSOŠCR, kjer je prišlo do povečanja v povprečju za en predmet na razred. Splošni trend kaže na povečanje števila predmetov z delovnimi zvezki.

Preglednica 10: Povprečno število DZ za vseh devet razredov skupaj po posameznih aktivih v treh zaporednih šolskih letih.

Aktiv	2017/18	2016/17	2015/16	Razlika 2017/18 - 2016/17	Razlika 2017/18 - 2015/16
ASSLOŠ	36,1	37,1	36,9	-1,0	-0,8
ASSOŠD-KR	35,1	31,9	34,0	3,2	1,1
ASSUEŠL					
ASSMOŠ	39,2	40,4	40,7	-1,3	-1,6
ASS-OK	36,6				
ASSZOŠ					
ASSKOŠ					
ASSNOŠ	35,8	34,7	32,0	1,1	3,8
ASSPOŠ	43,6	38,3	42,6	5,3	1,0
ASSOŠPK	35,6	34,5	32,8	1,1	2,8
ASSZG	34,0		35,3		-1,3
ASSGAVOŠ			27,0		
ASSUEG	37,8	29,0		8,8	
ASSZSpOŠ	31,1	24,4	21,8	6,7	9,3
ASSZDR	37,5	28,0	32,0	9,5	5,5
ASSP	47,0	39,0		8,0	
ASSOŠCR	38,1	36,0	28,6	2,1	9,5
Povprečje sodelujočih šol	37,3	34,6	34,4	2,7	2,9

4. Povzetek ugotovitev za šolsko leto 2017/18

1. Zbrali in obdelali smo podatke s 119 šol iz 13 različnih aktivov (26 % slovenskih OŠ).
2. Razlike med šolami v skupni nabavni ceni DZ in številu le-teh, upoštevajoč vseh devet razredov, so bile velike.
  - a. Razlika med šolo z najvišjo in šolo z najnižjo nabavno ceno na posamezni razred v prvi triadi je presegala 72 EUR, v drugi triadi 96 EUR in v tretji triadi 94 EUR.
  - b. Razlika med šolo z največ predmeti z DZ in šolo z najmanj predmeti z DZ na posamezni razred v prvi triadi je presegala 4, v drugi in tretji triadi pa 7.
3. Povprečna skupna nabavna cena delovnih zvezkov v vseh devetih razredih skupaj je bila na sodelujočih šolah 551,87 EUR.
4. V povprečju so osnovnošolci v vseh razredih skupaj uporabljali DZ pri 37 predmetih od 86 (43 %).
5. Skupna nabavna cena DZ in drugih učnih gradiv prek vseh razredov iz leta v leto pada in je bila v šolskem letu 2017/18 najnižja od leta 2011. Upad v zadnjem letu lahko vsaj delno pripišemo samoomejevanju šol pri izboru DZ za 1. razred, ker so morale šole sredstva za presežek cene nad 30 EUR, kolikor je znašalo sofinanciranje nakupa DZ s strani MIZŠ, zagotoviti same iz preostalega učbeniškega sklada. Na 53 šolah (45 %) so cene DZ v 1. razredu sicer presegale 30 EUR.
6. Analiza zniževanja cen od leta 2011 do danes pričakovano pokaže, da so se cene najbolj znižale tam, kjer so bile na začetku najvišje. Zbrani podatki nakazujejo, da je občutno znižanje cen najverjetneje posledica izločanja DZ, ki so se izkazali kot malo potrebni ali celo nepotrebni in so jih, po kritični presoji, spodbujeni tudi z dialogom s svetom staršev in ob soočenju s podatki z drugi šol, učitelji opustili.
7. Zastavlja se vprašanje, ali obstaja nabor DZ, ki bi jih v učnem procesu z lahkoto pogrešali in brez njih prav tako kakovostno izvedli učni proces ter zato predstavljajo nepotrebno učno in finančno breme. To vprašanje predstavlja za vse deležnike svojevrsten izziv, ki je zelo tesno povezan s kakovostjo učnih gradiv. Strokovna analiza nekaterih delovnih zvezkov na Zavodu za šolstvo in napovedano zbiranje (in verjetno analiza) cen učnih gradiv na pristojnem ministrstvu sta zagotovo koraka v pravo smer pri soočanju s tem izzivom. Upamo, da bosta obe instituciji na začetni poti vztrajali in vzpostavili učinkovit sistem spremljanja in izboljševanja kakovosti ter racionalne rabe DZ.

5. Dobre prakse

Predstavniki staršev so pri zbiranju podatkov za šolsko leto 2017/18 navedli različne dobre prakse pri potrjevanju nabavnih cen DZ in drugih učnih gradiv na svojih šolah, ki so v preteklosti vodile k racionalnejšemu izboru DZ:

1. Šola pripravi in po potrebi predstavi strokovna pojasnila v zvezi z izbranim učnim gradivom. Podatke o DZ in njihovih cenah staršem posreduje že konec maja in npr. pojasni spremembe v cenah ali razloge za zamenjavo ali odpravo DZ pri posameznem predmetu.
2. Starši šoli pred potrjevanjem skupne nabavne cene DZ lahko posredujejo pripombe ali zastavijo vprašanja v zvezi z izborom DZ, na katere šola odgovori.
3. Šola primerja cene različnih DZ, pri izboru pa poleg vsebine, pristopa ipd. upošteva tudi njihovo ceno, in če je potrebno, poišče alternativne DZ ali jih nadomesti z enakovrednimi cenejšimi oblikami gradiv.
4. Učitelji sami pripravijo učna gradiva ali šola doseže popust s skupinsko nabavo učnih gradiv ter tako zniža stroške.

5. Starši z učitelji sodelujejo pri izdelavi seznama DZ tako, da šola in starši sproti preverjajo, do kolikšne mere so DZ uporabljeni oz. naloge v njih rešene. Na zadnji seji sveta staršev v šolskem letu starši poročajo o uporabi DZ v tekočem letu.
6. Šola pripravi primerjavo skupne nabavne cene DZ in drugih učnih gradiv s ceno v prejšnjih letih. Svet staršev razpravlja o tej primerjavi.
7. Svet staršev si pri potrjevanju skupne nabavne cene DZ in drugih učnih gradiv pomaga tako, da pregleda analize ZASSS in primerja skupno nabavno ceno na šoli s cenami na drugih šolah.

6. Smernice za sodelovanje staršev in šole pri potrjevanju skupne nabavne cene DZ in drugih učnih gradiv

Spodnje smernice so nastale na podlagi informacij o dobrih praksah pri potrjevanju skupnih nabavnih cen DZ in drugih učnih gradiv, ki so bile zbrane v letošnjem in preteklih letih. Namen smernic je, da bi pomagale svetom staršev čim boljše opraviti nalogo konstruktivnega sogovornika pri določanju za učence optimalnega nabora DZ in drugih učnih gradiv.

1. Osnovno načelo sodelovanja med starši in šolo pri potrjevanju skupne nabavne cene DZ in drugih učnih gradiv je, da starši ne posegamo v odločitve učiteljev oz. strokovnih aktivov o posameznem naslovu gradiva. Izbira učnih gradiv je avtonomna strokovna presoja učitelja oziroma strokovnega aktiva, ki pa svojo izbiro staršem obrazloži.
2. Šola pripravi podatke o izbranih DZ in drugih učnih gradivih, njihovih cenah ter strokovna pojasnila v zvezi z njihovim izborom. Šola pripravi tudi primerjavo skupne nabavne cene DZ in drugih učnih gradiv s ceno v prejšnjih letih.
3. Šola starše čim prej seznanja z izborom DZ in drugih učnih gradiv za naslednje šolsko leto, njihovo ceno in strokovno utemeljitev izbora. V predstavitvi staršem pojasni tudi spremembe v skupni nabavni ceni DZ in drugih učnih gradiv za posamezni razred v primerjavi s prejšnjimi leti in razloge za zamenjavo, opustitev ali uvedbo DZ pri posameznem predmetu. Predstavitve izbranih DZ in drugih učnih gradiv šola izvede najkasneje na spomladanskih roditeljskih sestankih in seji sveta staršev. Namen predstavitve je, da starši podajo soglasje k skupni nabavni ceni DZ in drugih učnih gradiv na osnovi celovitih in transparentnih informacij.
4. Šola staršem omogoči, da v zvezi z izborom DZ in drugih učnih gradiv zastavijo vprašanja ali podajo pripombe, in na ta vprašanja oz. pripombe odgovori.
5. Starši z učitelji čez leto konstruktivno sodelujemo pri izdelavi seznama DZ in drugih učnih gradiv za prihodnje šolsko leto na naslednje načine:
  - Sproti lahko preverjamo, do kolikšne mere so DZ in druga učna gradiva uporabljena oz. naloge v DZ rešene, in o tem poročamo na roditeljskih sestankih ali sejah sveta staršev.
  - Pri razpravi o izboru DZ in drugega učnega gradiva lahko opozorimo tudi na težo šolske torbe, z namenom varovanja zdravja naših otrok.
  - Spodbujamo lahko razmislek o primerjalnem pregledu cen različnih DZ in drugih učnih gradiv ali možnostih skupnega nakupa nekaterih gradiv.
  - Spodbujamo lahko tudi razmislek o možnostih uporabe strokovno ustreznih alternativnih učnih gradiv, npr. gradiv, ki jih razvijejo učitelji sami.
6. Svet staršev pred glasovanjem o potrditvi skupne nabavne cene DZ in drugih učnih gradiv razpravlja o predstavljenih podatkih o DZ in drugih učnih gradivih, njihovi ceni in primerjavi njihove skupne nabavne cene s tistimi v preteklih letih. Pri potrjevanju skupne nabavne cene si pomaga tudi tako, da pregleda analize ZASSS in primerja ceno na šoli s cenami na drugih šolah.

7. Svet staršev pripravi pisno soglasje za skupno nabavno ceno DZ in drugih učnih gradiv za posamezni razred, in sicer najkasneje do 10. junija tekočega šolskega leta.
8. Po potrditvi skupne nabavne cene DZ in drugih učnih gradiv šola do 15. junija javno objavi seznam učbenikov, DZ in drugih učnih gradiv za posamezne razrede in predmete za prihodnje šolsko leto, vključno z nabavnimi cenami. Seznam objavi na spletni strani šole in na drugih javno dostopnih mestih.

Pripravila: Delovna skupina za učna gradiva pri ZASSS

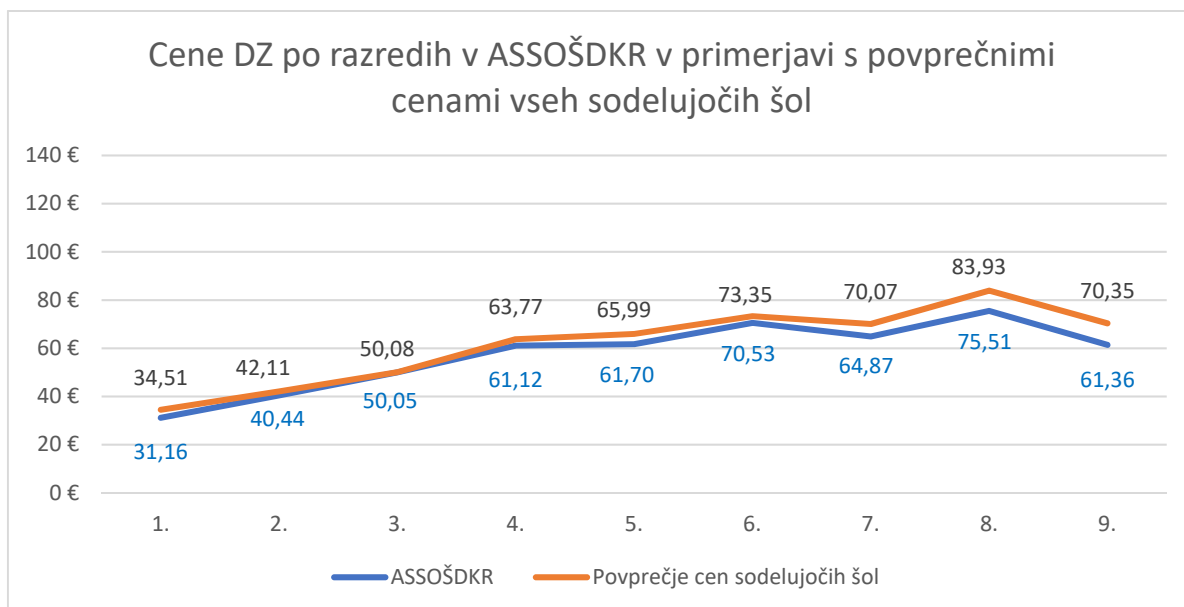
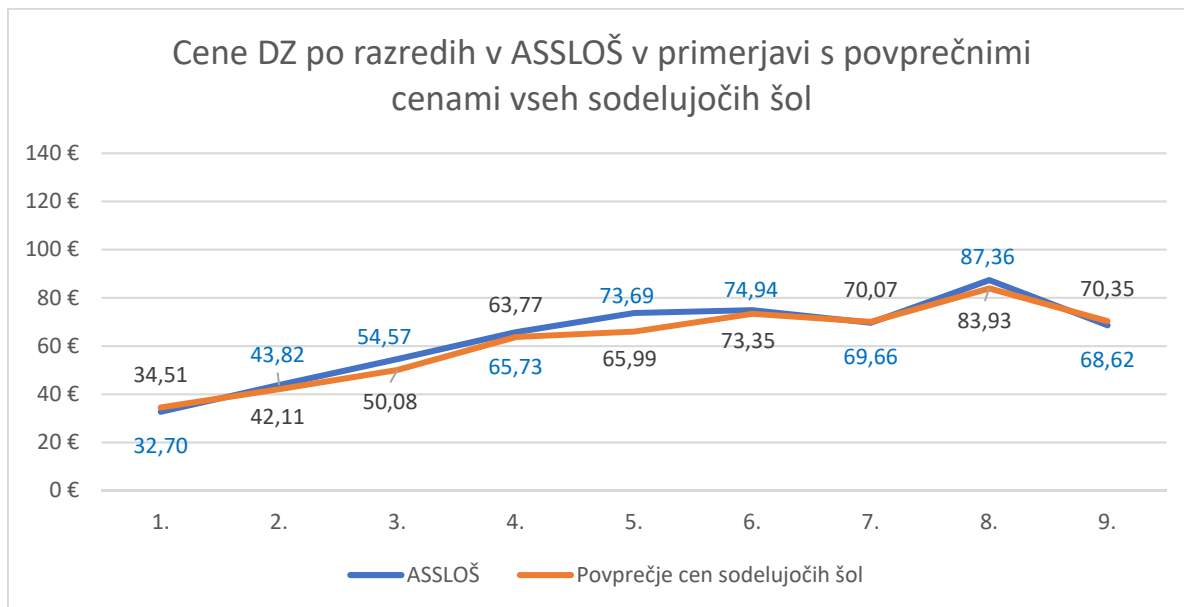
Priloge:

- Priloga 1: Grafični prikazi povprečne skupne nabavne cene DZ in drugih učnih gradiv po razredih za posamezne aktivne v primerjavi s skupno povprečno nabavno ceno vseh sodelujočih šol za šolsko leto 2017/18.
- Priloga 2: Grafični prikazi povprečne skupne nabavne cene DZ in drugih učnih gradiv za vseh devet razredov skupaj, za posamezni aktiv - v primerjavi s skupno povprečno nabavno ceno vseh sodelujočih šol v šolskih letih od 2011/12 do 2017/18.
- Priloga 3: Razvrstitev sodelujočih šol glede na skupno nabavno ceno DZ in število predmetov z DZ v šolskem letu 2017/18.
- Priloga 4: Grafični prikazi razvrstitve šol po posameznih aktivih glede na skupno nabavno ceno DZ in drugih učnih gradiv v šolskem letu 2017/18.

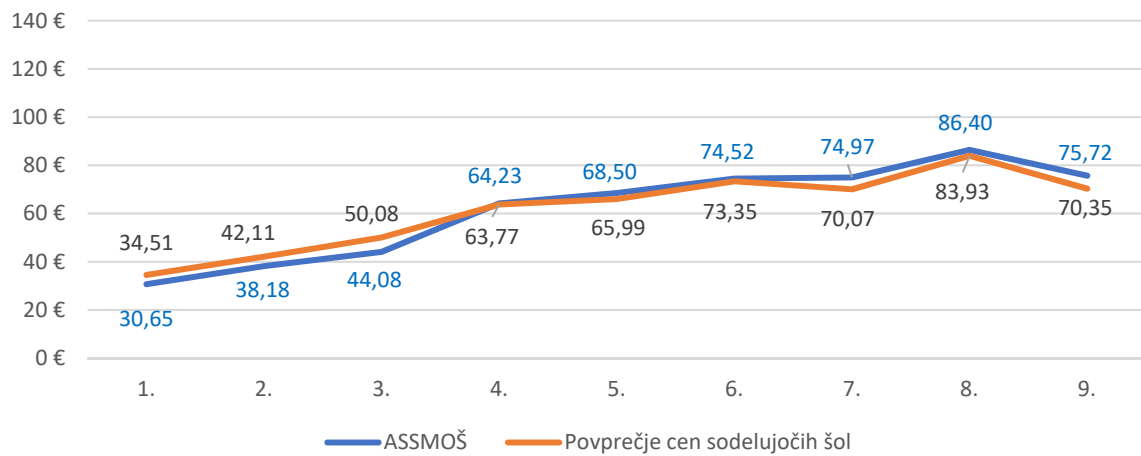

PRILOGA 1

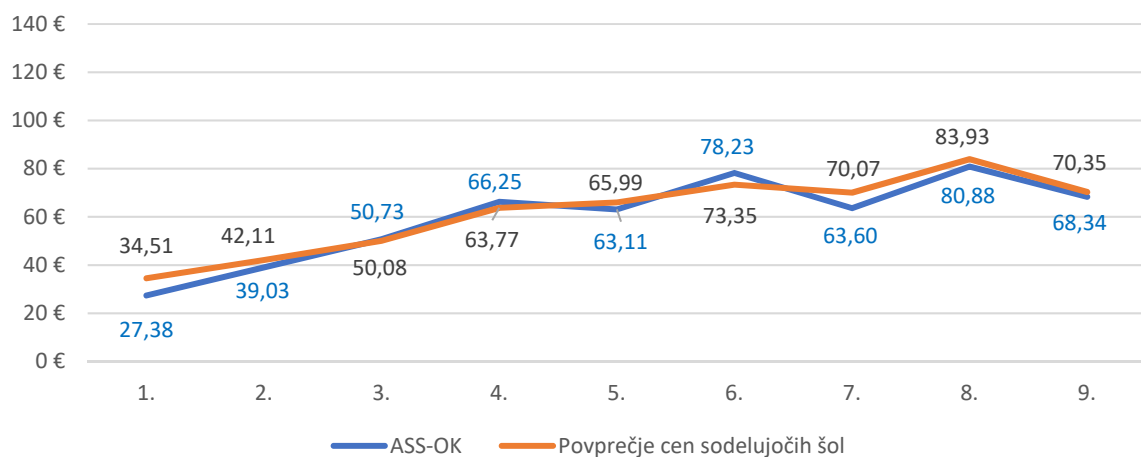
Grafični prikazi povprečne skupne nabavne cene delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv po razredih za posamezni aktiv, v primerjavi s skupno povprečno nabavno ceno vseh sodelujočih šol za šolsko leto 2017/18.

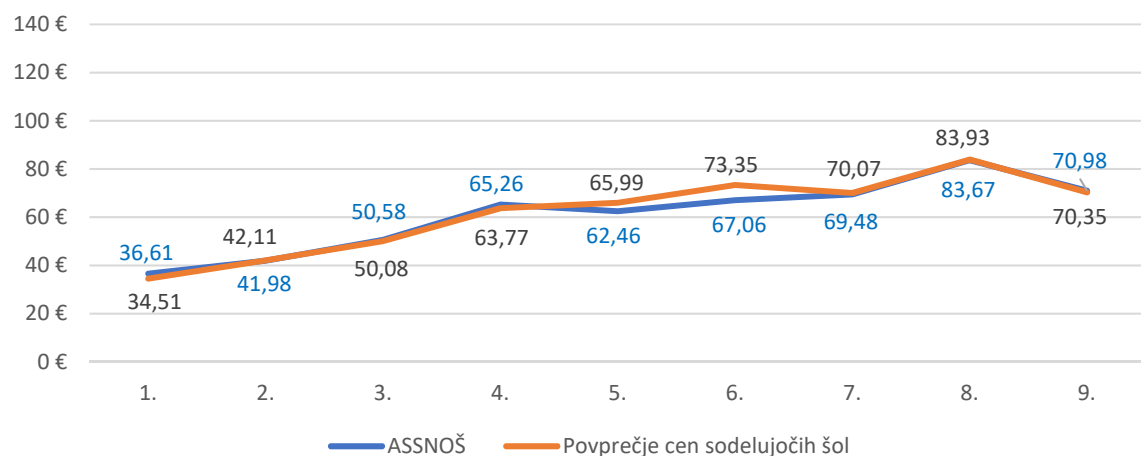
Cene DZ po razredih v ASSMOŠ v primerjavi s povprečnimi cenami vseh sodelujočih šol

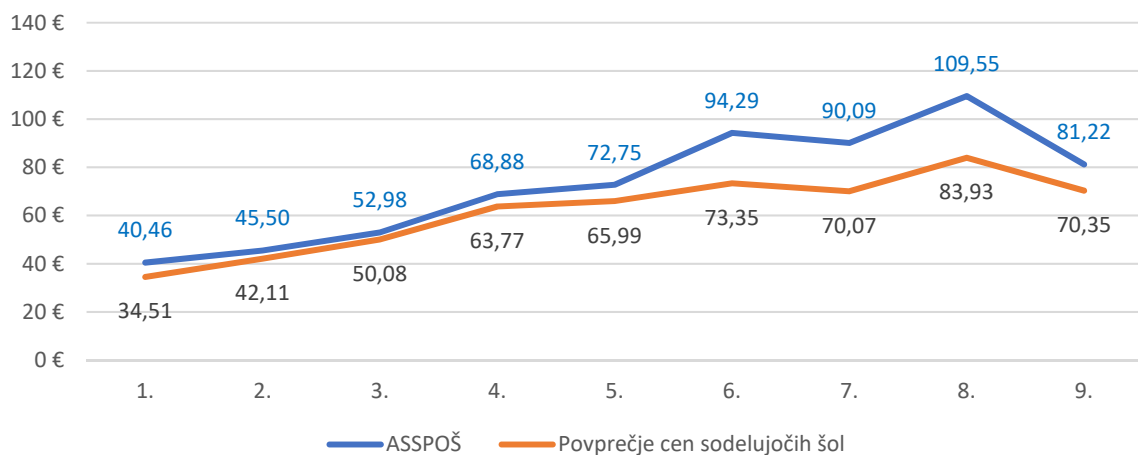
Cene DZ po razredih v ASS-OK v primerjavi s povprečnimi cenami vseh sodelujočih šol

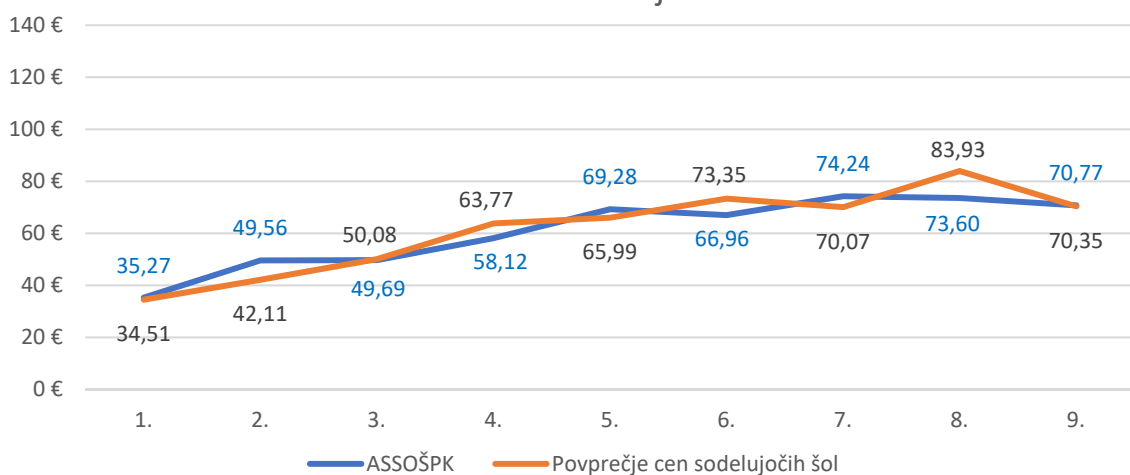
Cene DZ po razredih v ASSNOŠ v primerjavi s povprečnimi cenami vseh sodelujočih šol

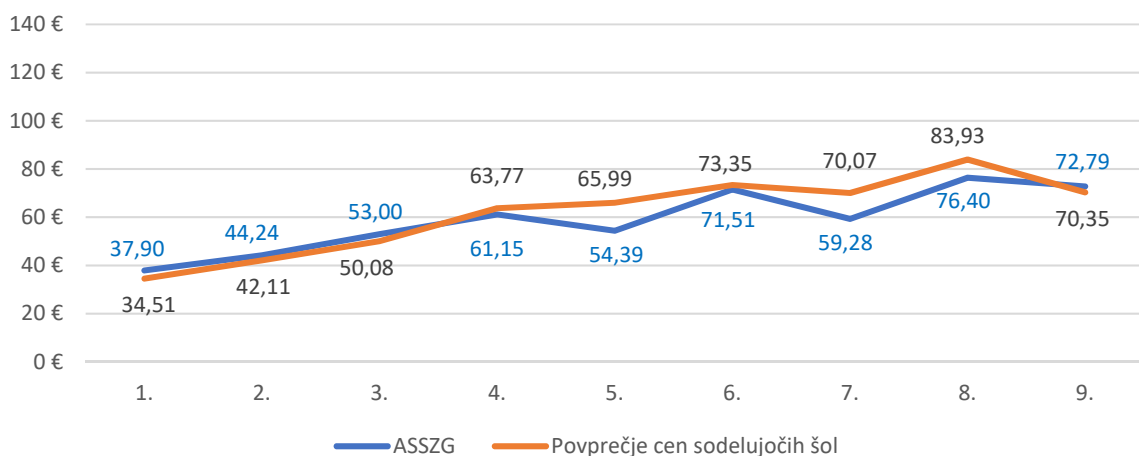
Cene DZ po razredih v ASSPOŠ v primerjavi s povprečnimi cenami vseh sodelujočih šol

Cene DZ po razredih v ASSOŠPK v primerjavi s povprečnimi cenami vseh sodelujočih šol

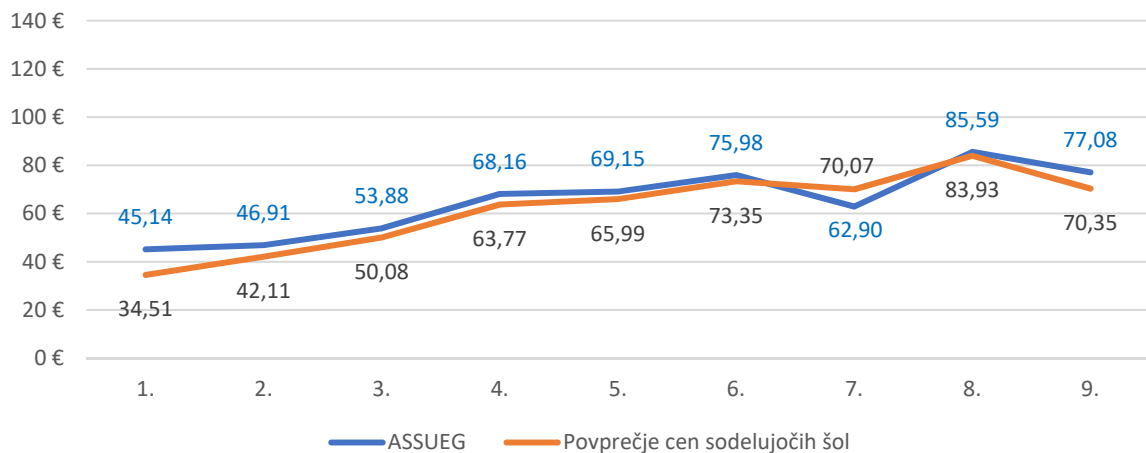

Cene DZ po razredih v ASSZG v primerjavi s povprečnimi cenami vseh sodelujočih šol

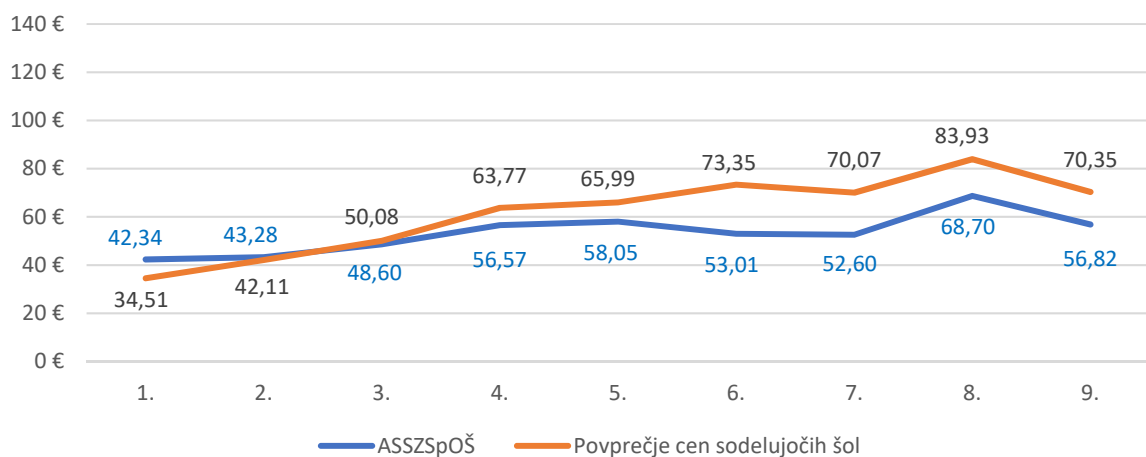

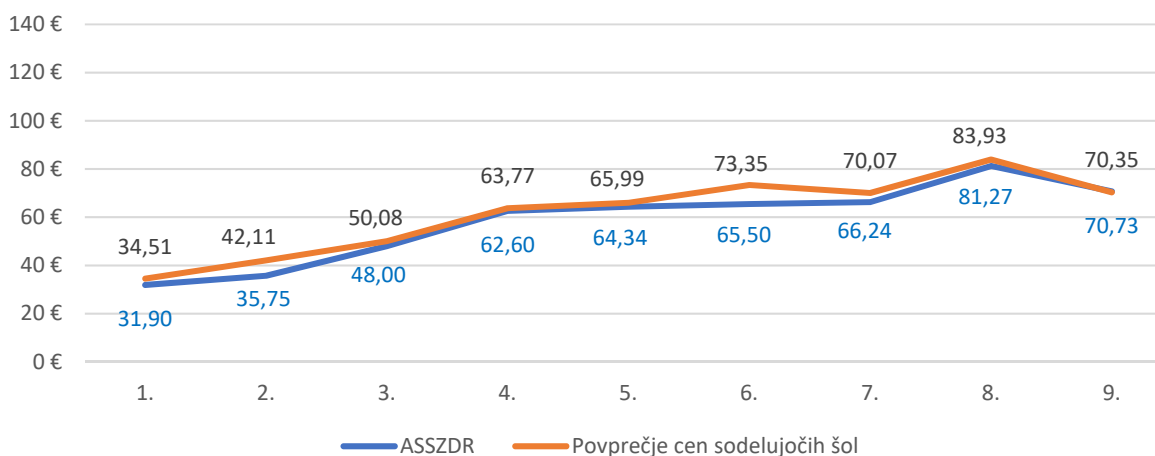
Cene DZ po razredih v ASSUEG v primerjavi s povprečnimi cenami vseh sodelujočih šol

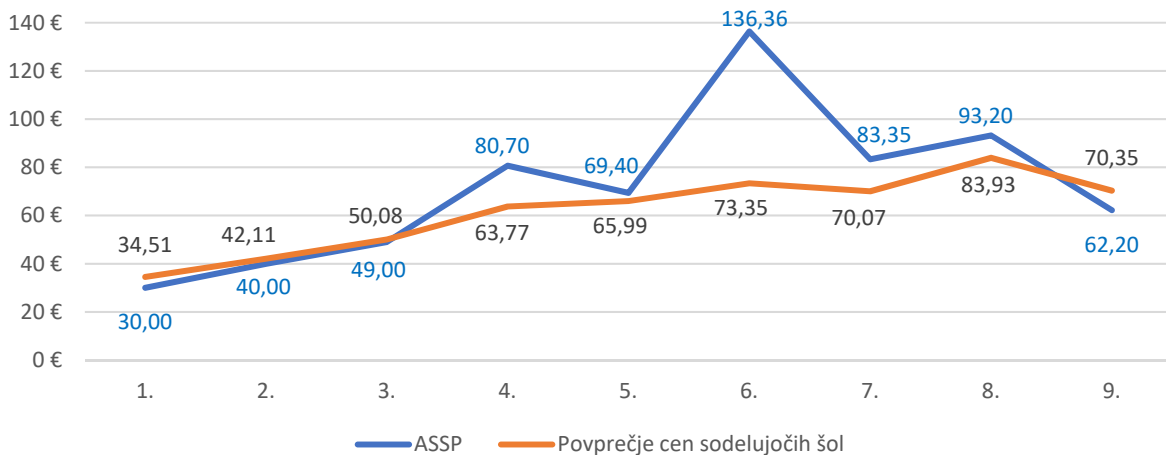
Cene DZ po razredih v ASSZSpOŠ v primerjavi s povprečnimi cenami vseh sodelujočih šol

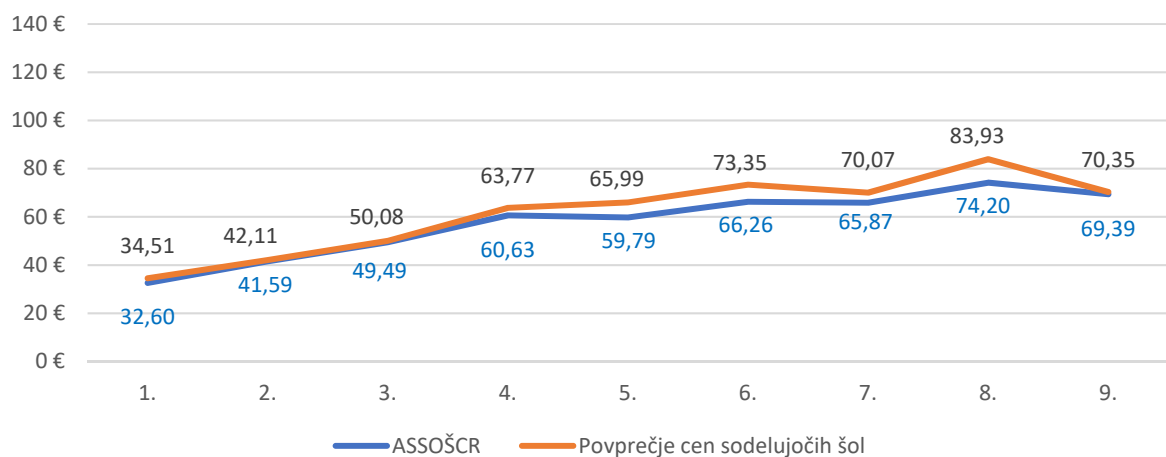
Cene DZ po razredih v ASSZDR v primerjavi s povprečnimi cenami vseh sodelujočih šol

Cene DZ po razredih v ASSP v primerjavi s povprečnimi cenami vseh sodelujočih šol (N=1)

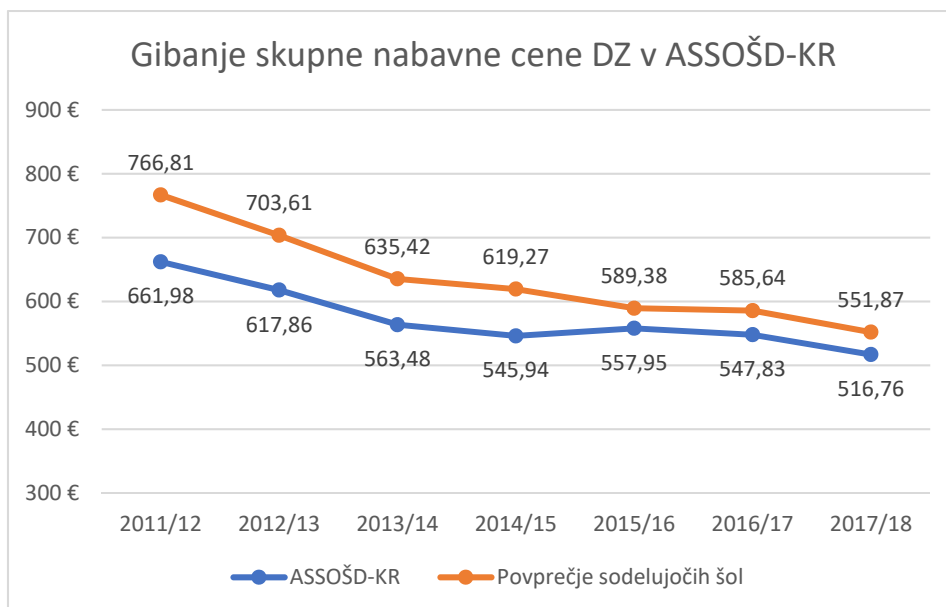
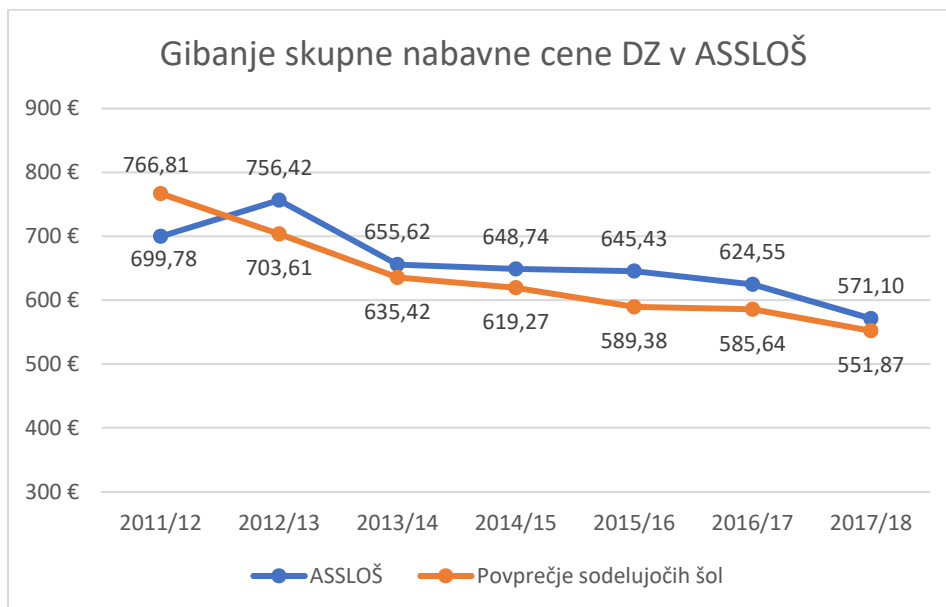
Cene DZ po razredih v ASSOŠCR v primerjavi s povprečnimi cenami vseh sodelujočih šol

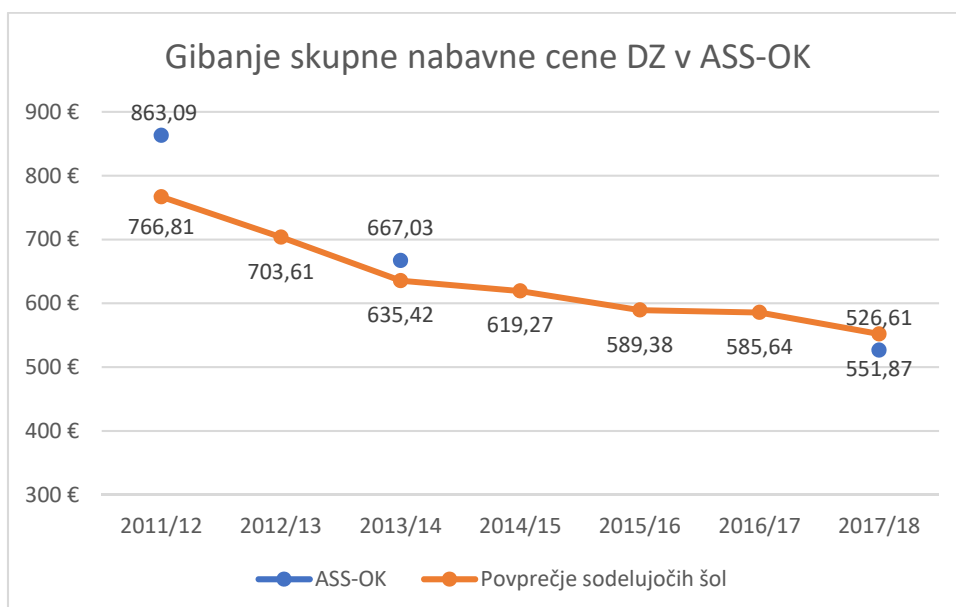
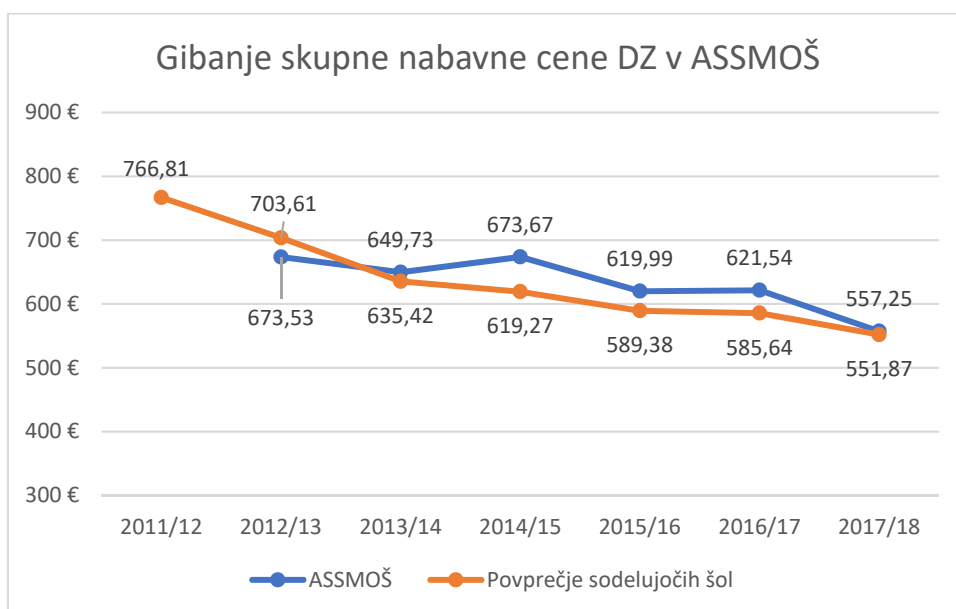
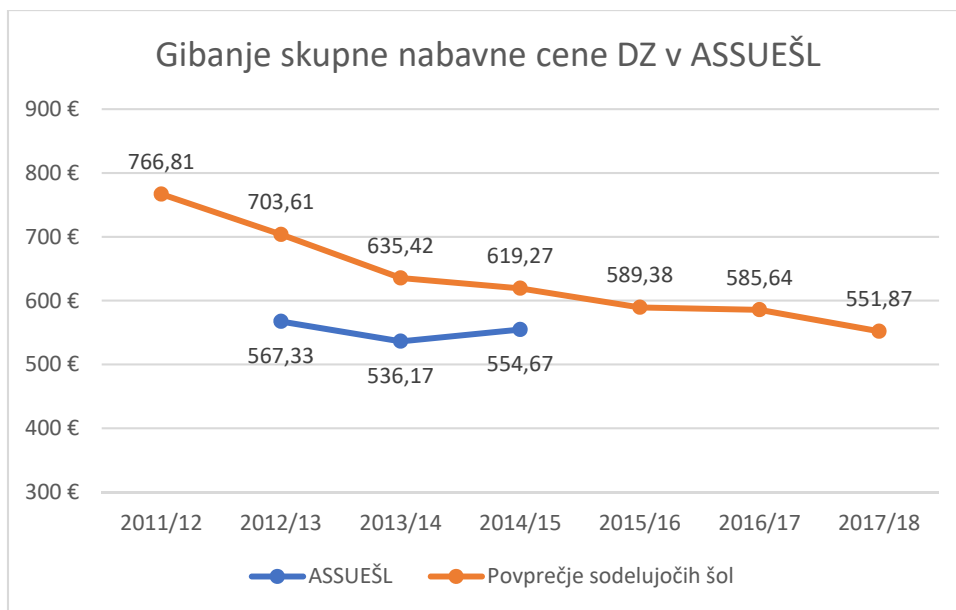

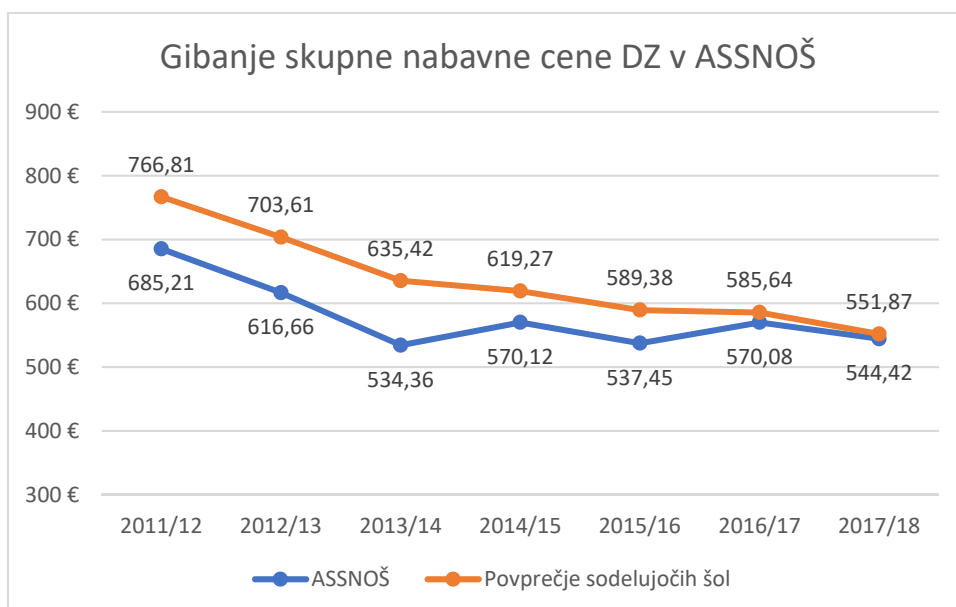
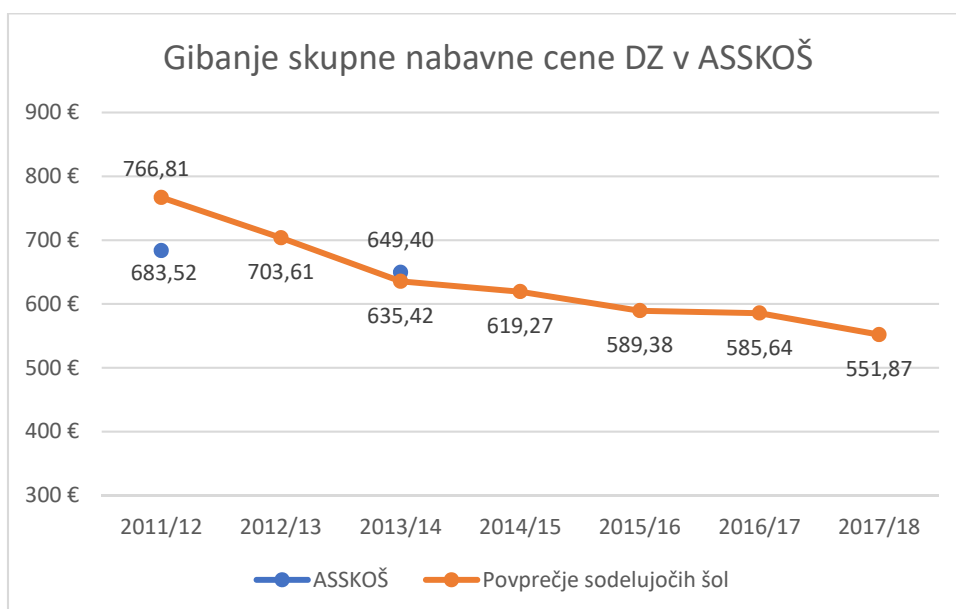
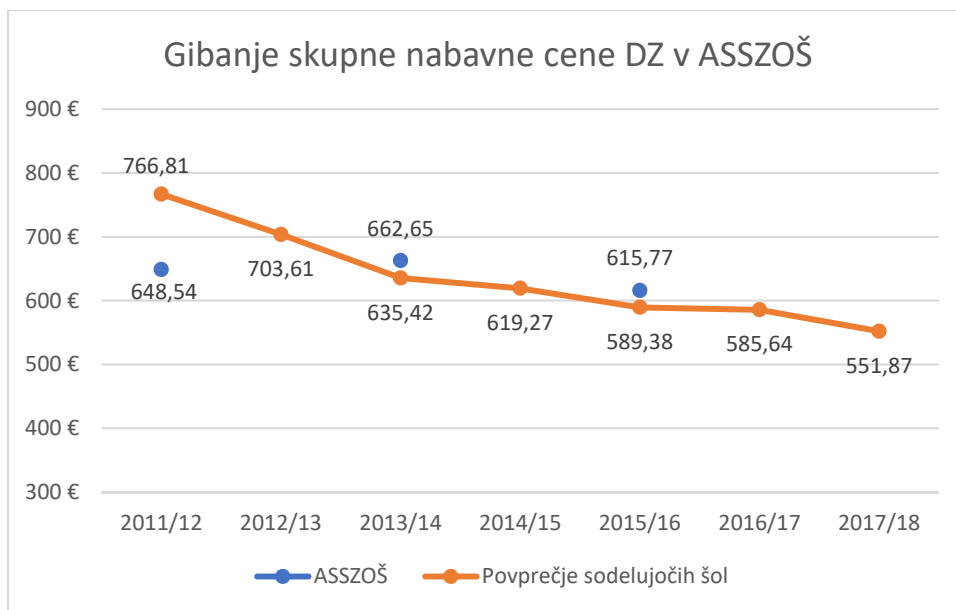
PRILOGA 2

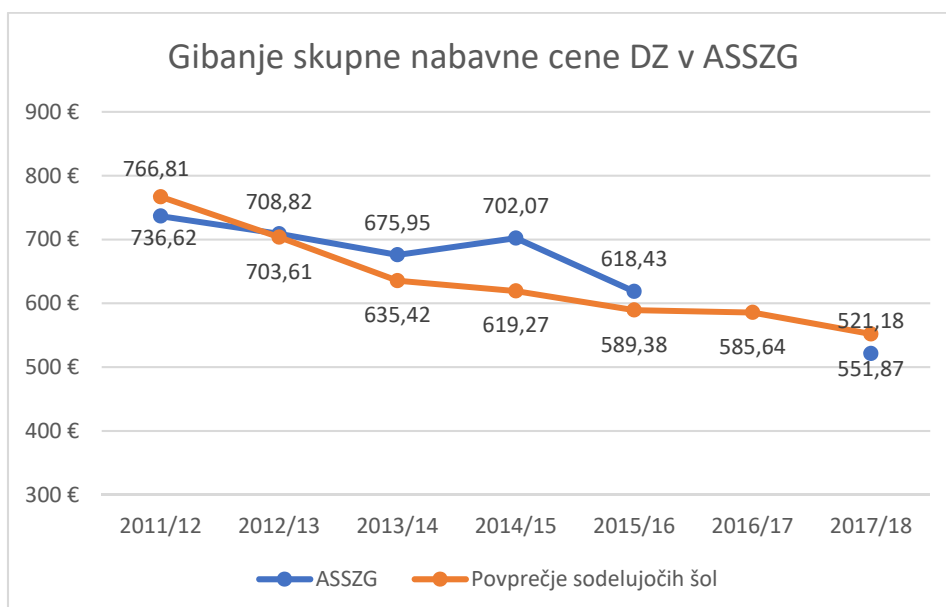
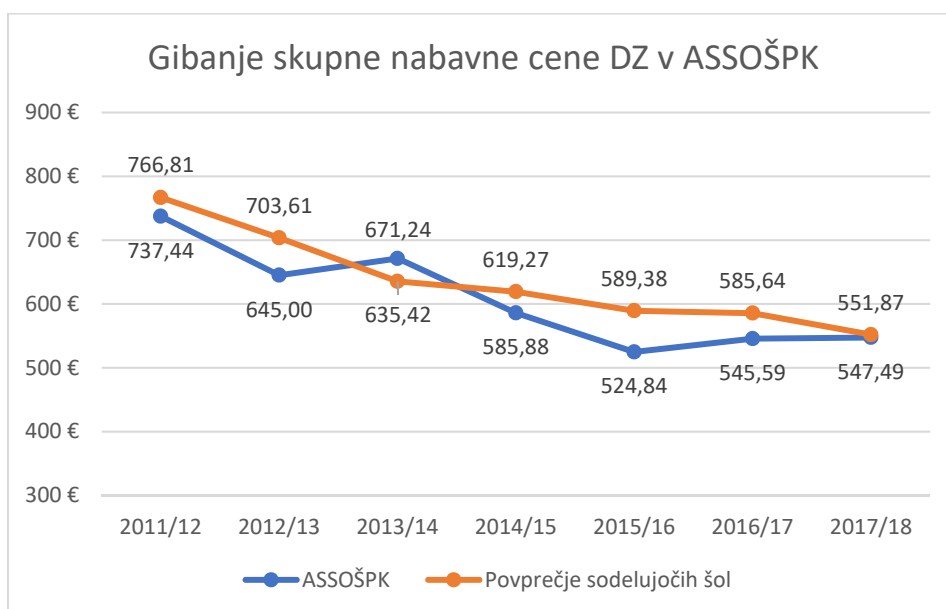
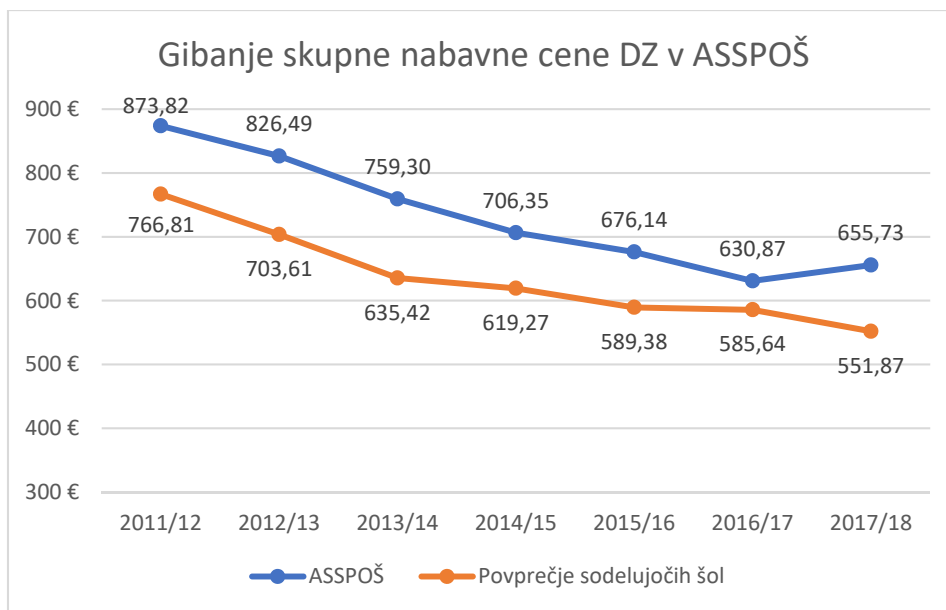
Grafični prikaz povprečne skupne nabavne cene delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv (od 1. do 9. razreda skupaj), po posameznih aktivih, v primerjavi s skupno povprečno nabavno ceno vseh sodelujočih šol v šolskih letih od 2011/12 do 2017/18. Cene so izražene v evrih.

Aktivi so razvrščeni glede na leto ustanovitve.

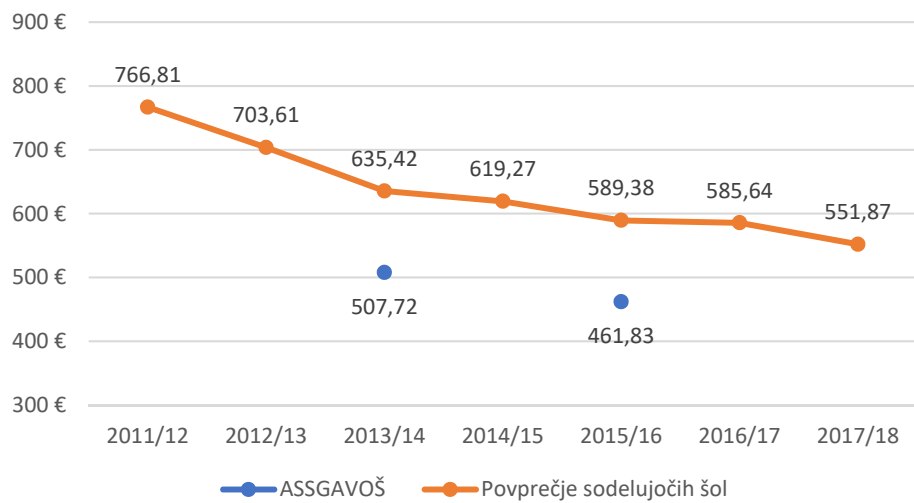

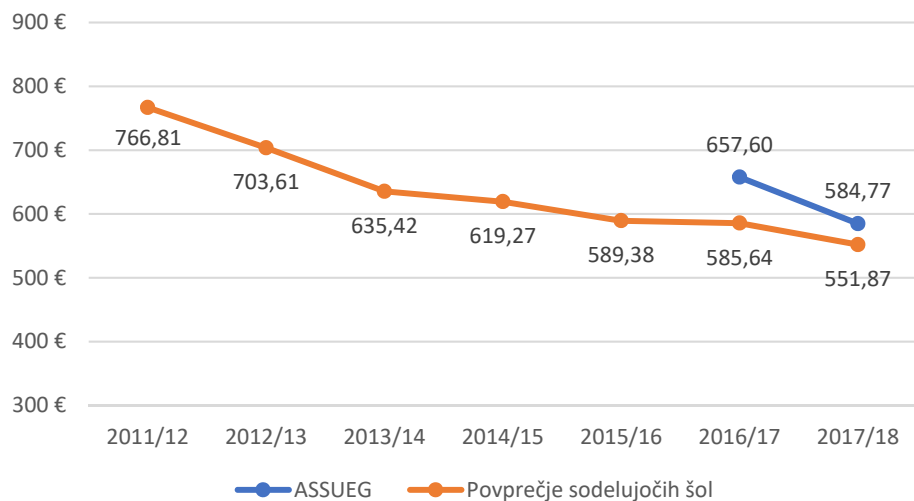

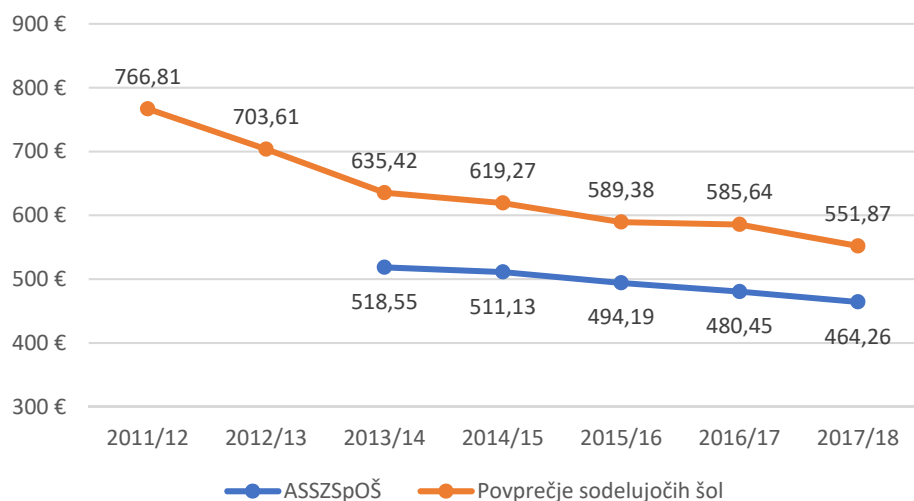
Gibanje skupne nabavne cene DZ v ASSGAVOŠ

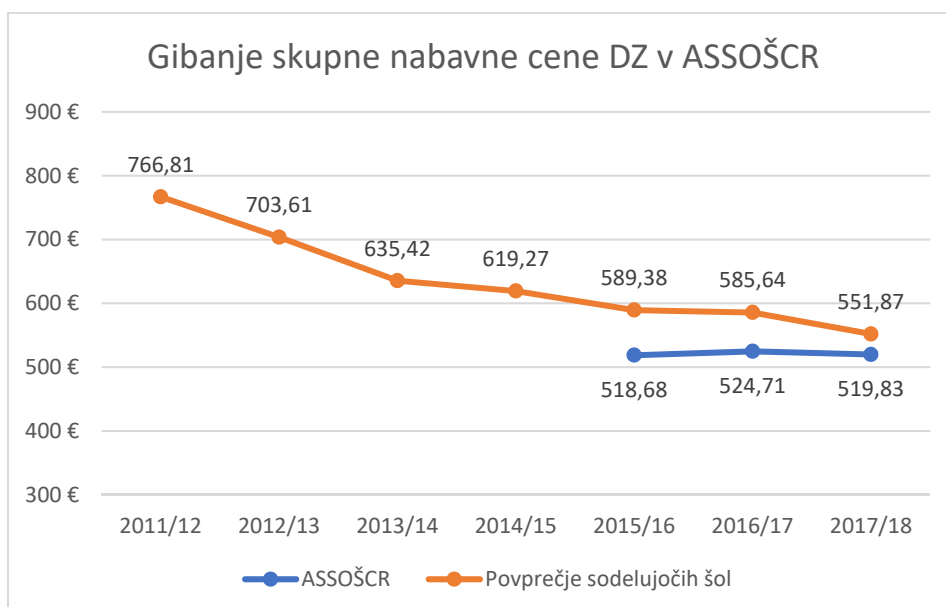
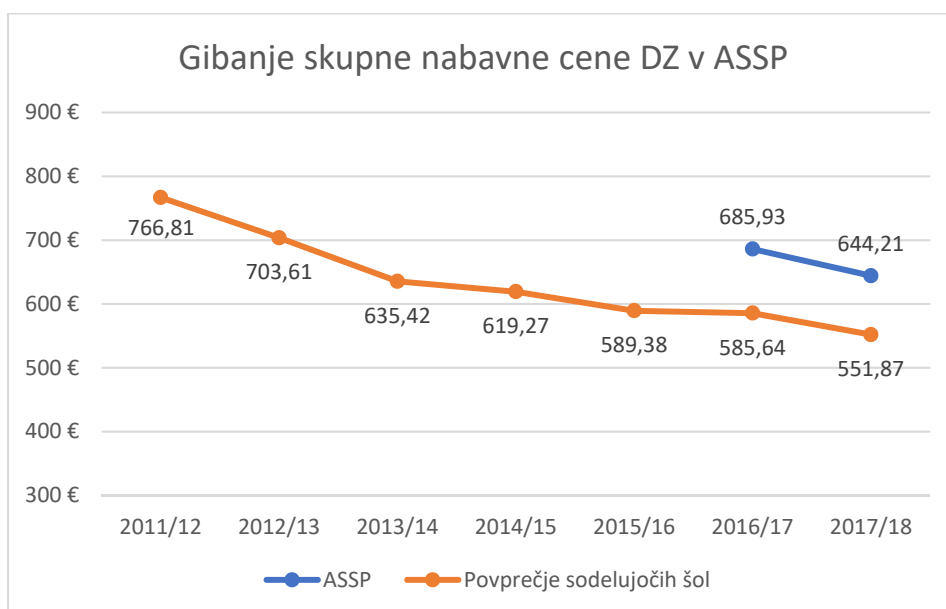
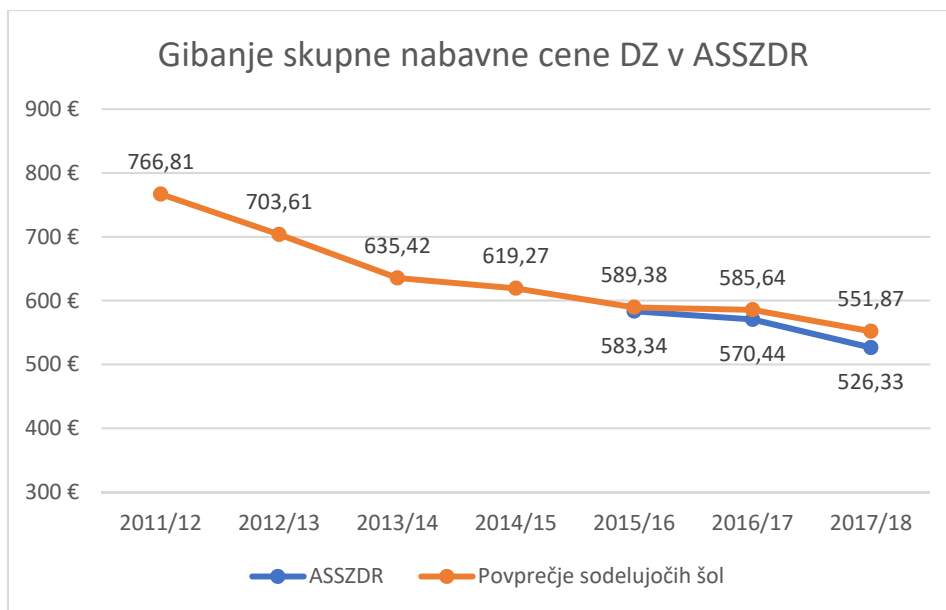

Gibanje skupne nabavne cene DZ v ASSUEG

Gibanje skupne nabavne cene DZ v ASSZSpOŠ

PRILOGA 3

Razvrstitev šol glede na skupno nabavno ceno delovnih zvezkov in glede na skupno število predmetov z delovnimi zvezki v šolskem letu 2017/18.

Podatki so anonimizirani. Posamezna šola svojo umestitev najde glede na zaporedno številko, določeno ob zbiranju podatkov.

Razvrstitev šole pomeni umestitev posamezne šole glede na vse sodelujoče šole v Sloveniji v šolskem letu 2017/18, in sicer glede na:

- skupno nabavno ceno delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv od 1. do 9. razreda skupaj - Razvrstitev šole (skupna nabavna cena) - od 1 do 119;
- skupno število predmetov z delovnimi zvezki od 1. do 9. razreda skupaj – Razvrstitev šole (št. predmetov z DZ) – od 1 do 119.

Razvrstitev šole 1 pomeni šolo z najnižjo skupno nabavno ceno delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv oziroma najnižjim skupnim številom predmetov z delovnimi zvezki med šolami, ki so sodelovale v raziskavi.

Zap. št.	Zap. št. vnosa	Aktiv svetov staršev	Skupna nabavna cena	Rang šole (skupna nabavna cena)	Število predmetov z DZ	Rang šole (št.predmetov z DZ)
1	19	ASSLOŠ	530,95 €	52	29	19
2	22	ASSLOŠ	705,70 €	109	45	97
3	23	ASSLOŠ	589,09 €	76	44	94
4	25	ASSLOŠ	335,55 €	2	19	1
5	28	ASSLOŠ	876,15 €	119	57	118
6	29	ASSLOŠ	600,40 €	82	35	43
7	30	ASSLOŠ	667,05 €	103	47	105
8	31	ASSLOŠ	596,80 €	80	33	30
9	33	ASSLOŠ	564,15 €	71	29	19
10	35	ASSLOŠ	502,31 €	41	23	4
11	39	ASSLOŠ	439,20 €	22	32	26
12	44	ASSLOŠ	640,37 €	97	38	59
13	47	ASSLOŠ	736,39 €	111	53	116
14	94	ASSLOŠ	571,70 €	73	42	87
15	95	ASSLOŠ	508,20 €	44	34	36
16	96	ASSLOŠ	419,87 €	17	28	15
17	118	ASSLOŠ	424,85 €	18	25	9

Zap. št.	Zap. št. vnosa	Aktiv svetov staršev	Skupna nabavna cena	Rang šole (skupna nabavna cena)	Število predmetov z DZ	Rang šole (št. predmetov z DZ)
1	5	ASSOŠDKR	676,55 €	106	47	105
2	8	ASSOŠDKR	539,72 €	57	38	59
3	11	ASSOŠDKR	407,76 €	13	25	9
4	13	ASSOŠDKR	619,94 €	92	37	51
5	15	ASSOŠDKR	388,00 €	9	24	7
6	16	ASSOŠDKR	444,63 €	24	30	21
7	48	ASSOŠDKR	538,05 €	56	35	43
8	50	ASSOŠDKR	452,90 €	25	34	36
9	51	ASSOŠDKR	527,70 €	50	34	36
10	52	ASSOŠDKR	505,00 €	42	30	21
11	53	ASSOŠDKR	634,60 €	95	47	105
12	68	ASSOŠDKR	496,60 €	38	37	51
13	70	ASSOŠDKR	502,09 €	40	39	67
14	73	ASSOŠDKR	501,15 €	39	35	43

Zap. št.	Zap. št. vnosa	Aktiv svetov staršev	Skupna nabavna cena	Rang šole (skupna nabavna cena)	Število predmetov v z DZ	Rang šole (št. predmetov z DZ)
1	2	ASSMOŠ	564,05 €	70	38	59
2	3	ASSMOŠ	482,05 €	31	41	82
3	4	ASSMOŠ	636,40 €	96	46	101
4	6	ASSMOŠ	793,94 €	114	46	101
5	7	ASSMOŠ	816,69 €	116	47	105
6	12	ASSMOŠ	667,50 €	104	48	111
7	17	ASSMOŠ	604,32 €	85	49	113
8	32	ASSMOŠ	606,70 €	86	45	97
9	34	ASSMOŠ	372,15 €	8	26	12
10	37	ASSMOŠ	563,00 €	69	42	87
11	38	ASSMOŠ	511,07 €	46	42	87
12	40	ASSMOŠ	586,34 €	75	32	26
13	41	ASSMOŠ	304,86 €	1	23	4
14	43	ASSMOŠ	553,35 €	65	42	87
15	46	ASSMOŠ	507,29 €	43	37	51
16	72	ASSMOŠ	541,64 €	58	42	87
17	85	ASSMOŠ	489,60 €	34	34	36
18	103	ASSMOŠ	569,79 €	72	41	82
19	112	ASSMOŠ	366,20 €	5	24	7
20	113	ASSMOŠ	608,03 €	88	38	59

Zap. št.	Zap. št. vnosa	Aktiv svetov staršev	Skupna nabavna cena	Rang šole (skupna nabavna cena)	Število predmetov z DZ	Rang šole (št. predmetov z DZ)
1	71	ASS-OK	496,00 €	37	40	77
2	107	ASS-OK	645,06 €	100	37	51
3	108	ASS-OK	427,03 €	19	31	25
4	110	ASS-OK	530,90 €	51	38	59
5	115	ASS-OK	534,05 €	53	37	51

Zap. št.	Zap. št. vnosa	Aktiv svetov staršev	Skupna nabavna cena	Rang šole (skupna nabavna cena)	Število predmetov z DZ	Rang šole (št. predmetov z DZ)
1	36	ASSNOŠ	589,29 €	77	39	67
2	66	ASSNOŠ	670,79 €	105	39	67
3	69	ASSNOŠ	410,82 €	15	28	15
4	86	ASSNOŠ	432,80 €	20	33	30
5	87	ASSNOŠ	480,40 €	29	34	36
6	88	ASSNOŠ	623,56 €	93	39	67
7	89	ASSNOŠ	545,31 €	62	39	67
8	90	ASSNOŠ	515,90 €	47	28	15
9	102	ASSNOŠ	619,74 €	91	40	77
10	117	ASSNOŠ	555,60 €	66	39	67

Zap. št.	Zap. št. vnosa	Aktiv svetov staršev	Skupna nabavna cena	Rang šole (skupna nabavna cena)	Število predmetov v z DZ	Rang šole (št. predmetov z DZ)
1	75	ASSPOŠ	775,10 €	112	56	117
2	76	ASSPOŠ	704,05 €	108	39	67
3	77	ASSPOŠ	854,15 €	118	45	97
4	78	ASSPOŠ	544,50 €	61	37	51
5	79	ASSPOŠ	598,70 €	81	40	77
6	80	ASSPOŠ	694,00 €	107	46	101
7	81	ASSPOŠ	474,80 €	28	35	43
8	82	ASSPOŠ	829,84 €	117	60	119
9	83	ASSPOŠ	370,10 €	7	30	21
10	84	ASSPOŠ	800,80 €	115	47	105
11	97	ASSPOŠ	783,49 €	113	50	115
12	98	ASSPOŠ	548,64 €	63	39	67
13	99	ASSPOŠ	559,26 €	67	41	82

Zap. št.	Zap. št. vnosa	Aktiv svetov staršev	Skupna nabavna cena	Rang šole (skupna nabavna cena)	Število predmetov z DZ	Rang šole (št. predmetov z DZ)
1	9	ASSOŠPK	550,02 €	64	40	77
2	10	ASSOŠPK	604,31 €	84	38	59
3	14	ASSOŠPK	407,07 €	12	27	13
4	101	ASSOŠPK	559,57 €	68	36	49
5	119	ASSOŠPK	616,50 €	90	37	51

Zap. št.	Zap. št. vnosa	Aktiv svetov staršev	Skupna nabavna cena	Rang šole (skupna nabavna cena)	Število predmetov z DZ	Rang šole (št. predmetov z DZ)
1	18	ASSZG	661,10 €	102	39	67
2	42	ASSZG	356,20 €	3	23	4
3	92	ASSZG	542,87 €	60	33	30
4	104	ASSZG	524,55 €	49	41	82

Zap. št.	Zap. št. vnosa	Aktiv svetov staršev	Skupna nabavna cena	Rang šole (skupna nabavna cena)	Število predmetov z DZ	Rang šole (št. predmetov z DZ)
1	27	ASSUEG	591,80 €	78	37	51
2	45	ASSUEG	606,99 €	87	38	59
3	65	ASSUEG	603,92 €	83	42	87
4	109	ASSUEG	536,35 €	54	34	36

Zap. št.	Zap. št. vnosa	Aktiv svetov staršev	Skupna nabavna cena	Rang šole (skupna nabavna cena)	Število predmetov z DZ	Rang šole (št. predmetov z DZ)
1	1	ASSZSpOS	485,31 €	32	30	21
2	20	ASSZSpOS	418,50 €	16	22	2
3	21	ASSZSpOS	487,56 €	33	25	9
4	24	ASSZSpOS	650,14 €	101	49	113
5	49	ASSZSpOS	410,40 €	14	35	43
6	67	ASSZSpOS	366,55 €	6	22	2
7	111	ASSZSpOS	595,25 €	79	42	87
8	114	ASSZSpOS	403,41 €	11	27	13
9	116	ASSZSpOS	361,23 €	4	28	15

Zap. št.	Zap. št. vnosa	Aktiv svetov staršev	Skupna nabavna cena	Rang šole (skupna nabavna cena)	Število predmetov z DZ	Rang šole (št. predmetov z DZ)
1	26	ASSZDR	390,95 €	10	32	26
2	93	ASSZDR	468,50 €	26	34	36
3	105	ASSZDR	523,77 €	48	39	67
4	106	ASSZDR	722,09 €	110	45	97

Zap. št.	Zap. št. vnosa	Aktiv svetov staršev	Skupna nabavna cena	Rang šole (skupna nabavna cena)	Število predmetov z DZ	Rang šole (št. predmetov z DZ)
1	91	ASSP	644,21 €	99	47	105

Zap. št.	Zap. št. vnosa	Aktiv svetov staršev	Skupna nabavna cena	Rang šole (skupna nabavna cena)	Število predmetov z DZ	Rang šole (št. predmetov z DZ)
1	54	ASSOŠCR	433,15 €	21	32	26
2	55	ASSOŠCR	614,25 €	89	44	94
3	56	ASSOŠCR	509,40 €	45	35	43
4	57	ASSOŠCR	481,35 €	30	33	30
5	58	ASSOŠCR	494,90 €	36	40	77
6	59	ASSOŠCR	541,95 €	59	44	94
7	60	ASSOŠCR	441,30 €	23	33	30
8	61	ASSOŠCR	490,90 €	35	38	59
9	62	ASSOŠCR	633,74 €	94	48	111
10	63	ASSOŠCR	473,79 €	27	33	30
11	64	ASSOŠCR	537,75 €	55	36	49
12	74	ASSOŠCR	585,45 €	74	41	82

PRILOGA 4

Grafični prikazi razvrstitve šol po posameznih aktivih glede na skupno nabavno ceno DZ in drugih učnih gradiv v šolskem letu 2017/18.

